

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravištevno: Knašova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knašova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Malo poduka.

Naš mariborski prijatelj g. dr. Veskoslav Kukovec je te dni napisal poročilo o svojem štajerskem shodu, na katerem se je zavzemal za neke nove stvari. Taka stvar, ki naj se razglaša po vsi Sloveniji, je odprava boja med klerikalizmom in liberalizmom. Mi ne moremo presoditi, ali se je g. Kukovec pri tem stavku ravnal po zvenku besedi, ali mu je morebiti imponirala lepota drznega načela, ali pa ambicija, da za vsako ceno pove nekaj novega. Naj bo kakorkoli, tudi mi soglašamo z gosp. doktorjem, da bi se morala vreti stara borba med klerikalizmom in liberalizmom v »ropotarnico«, kakor se je izrazil, in da bi morali začeti novo življenje. Toda stvar ni tako enostavna, kakor izgleda, zlasti če izustimo samo stavek in če pri tem ne pomislimo, kaj pomeni borba med klerikalizmom in liberalizmom in komu je treba odpraviti tega boja pravzaprav priporočati.

Besedica liberalizem je nekoliko obrabljena kraljica našega političnega življenja. V bistvu pomeni svobodno ljube v duševnem oziru, ljubezen do notranje, miselne svobode in samostalnosti, nadalje voljo do izvirnega življenja po svobodnih zakonih lastne vesti. Tak je liberalizem, ki se je propovedoval pri nas. Moramo takoj reči, da je še danes na mestu, ker pomeni edino resno, stvarno in možno podlago kulturnega napredka. Ko smo se torej oprijeli takega liberalnega pokreta, smo ravnali dobro, ker smo s tem uvedli v slovensko kulturo svež element samotvorne energije na duševnem polju. Liberalizem pri nas ni nastopal proti pozitivnemu verstvu, ki ga je vsikdar spoštoval in celo branil. Pač pa je zagovarjal princip svobode na duševnem polju, kjer je smatral, da le on more regulirati medsebojne odnose šaje različnih nazorov v kulturi, verstvu, filozofiji in življenju sploh. To, samo to, je bil liberalizem pri nas. Mogoče, da pomeni liberalizem pri drugih narodih še nekaj drugega, recimo pri mes protestantske propagande. — Mi vpoštevamo liberalizem v navedenem plemenitem pomenu besede, kot duševno svobodoljubje. Liberalizem je še vedno na duševnem polju to, kar je bil za politično življenje demokratizem in parlamentarizem po dolgih stoletjih suženjskega podaništva in fevdalni in absolutistični dobi Evrope.

Istočasno z liberalizmom v tem smislu se je pa med Slovenci pojavil klerikalizem, to je politična organizacija duhovnikov in cerkvenih dostojanstvenikov, ki nastopa z edinosrčnim političnim ter drugim programom in ki odreja ostalim strankam vsako upravičenost. Klerikalizem je dejstvo in drugo dejstvo je to, da klerikalizma niso ustvarili liberalci, najmanj slovenski naprednjaki. Vreči boj med klerikalizmom in liberalizmom v »ropotarnico« pomeni logično toliko, kakor odpraviti dejstvo klerikalizma med Slovenci, to se pravi obstoja klerikalne stranke in pa tistih ljudi, ki to stranko zagovarjajo in ki jo vzdržujejo. Klerikalizma napredni Slovenci niso povzročili, niti ga niso ustvarili, zato nimajo prav nobene ingerence na to, da ga spravljajo v ropotarnico. Gosp. Kukovec bi bil moral to svojo najnovejšo modrost nasloviti na klerikalno stranko ter ji prijazno nasvetovati, naj likvidira. Upamo, da je tudi dr. Kukovec prepričan o nujnosti odprave klerikalizma med Slovenci in to ne samo v interesu čistega političnega življenja ter pristnega narodovega napredka, marveč tudi v interesu blagotvornega delovanja katoliške cerkve med Slovenci. Saj ni več skrivnost, da škoduje klerikalizem katoliški cerkvi in veri veliko več, kakor ji pa koristi. S politiko in s političnim pritiskom ni mogoče pridobivati vernike ter jih utrjevati v ljubezni in udanosti do Božanstva.

Stvari stoje torej nekoliko drugače! Naš prijatelj g. dr. Kukovec se torej temeljito moti! Boj med klerikalizmom in liberalizmom, z drugimi besedami dejstvo obstoja klerikalizma med Slo-

Poslanica vsem bratom in sestram.

Drugi jugoslovanski sabor, ki smo ga bili sklicali v Zagreb v dnevi 12. do 18. avgusta t. l., je zaključil svoje veliko delo. Ves ogromni material, ki smo ga bili pripravili za odseke in plenum sabora, so bratje delegatje in sestre delegatnje predelali s polnim razumevanjem stvari same, z odlično resnostjo in s pravo sokolsko stvarnostjo.

Vsem bratom in sestram, ki so kakorkoli sodelovali na saboru in na pokrajinskem zletu, združenim s saborom, izrekamo za sotrudištvu in za obilne materialne žrtve in fizične ter duševne napore svoje priznanje in bratsko zahvalo.

Vseh doseženih uspehov se moramo toliko bolj veseliti, ker smo prepričani, da se začenja sedaj po saboru in zletu nova doba še vztrajnejšega, zato napornejšega in smotrenejšega dela za prospek in napredek sokolske ideje v naši državi. Vsak, kdor se je udeležil velikih zagrebških sokolskih prireditve, se je vrnil na svoj dom okrepjen, utrjen in dvignjen v sokolski zavesti in prešinjen z neomajno voljo, da hoče še bolj kakor doslej posvetiti vse svoje moralne in fizične moči zmagovitemu in vseosvajajočemu sokolskemu pokretu.

Pošteni in iskreni Zagreb nam je nudil vse, da smo mogli svoje sokolske dolžnosti izpolniti v polni meri in da smo se mogli radovati in navdušiti ob mogočnih izrazih bratske ljubavi, gostoljubnosti in sokolske dostojnosti. Hvala in priznanje Zagrebu.

Kar pa so ostudnega, negostoljubnega in nekulturnega pripravljali in nameravali odgovoriti in neodgovorni elementi, da onemogočijo, preprečijo in otežijo naše in naših slovanskih bratov in sester delo in bivanje v Zagrebu — vse to se je zrušilo v zalogo njihove sramote, ki ni na lepoto in vzvišenosti našega Zagreba vrgla nobenega madeža. Samo hladnokrvnosti, disciplini in preudarnosti naših bratov

in sester se moramo zahvaliti, da ni težka in neustrašna sokolska pest dala dejanskega zadoščenja žaljeni časti, ampak da smo šli preko vseh inzulov in surovosti z veličastnim preziranjem na dnevni red.

Hvala bratom Čehoslovakom, Poljakom in Rusom, ki so nas obiskali in dvignili naše prireditve v sijaj sokolskega bratstva in slovanske vzajemnosti.

Videli in spoznali so vse v luči resnice, svojo objektivno sodbo so poneli s seboj, a čuli so tudi naše zagotovilo in mu dali popolno priznanje, da hočemo in moramo samo s svojim ponosnim, samozavestnim, poštenim in čistim sokolskim življenjem premagati vse zapreke, dokler v naši svobodni domovini ne postane mесо in kri naše geslo: »Kdor Jugoslaven — ta Sokol!«

Največje važnosti za Sokolstvo in Slovanstvo so naša zagrebška posvetovanja o osnovanju Slovanške sokolske zveze, ki jo uresniči bližnja bodočnost. V tej gledamo novo velesilo, ki ji bo vihral na čelu sokolski prapor, a pod njim bo zbran ves slovanski sokolski svet, junaško in bojevito vzravnani in pripravljeni na pohod v čast, slavo, veličino in zmago vsega Slovanstva in vse ogromne slovanske zemlje.

Sovražnikov se ne bojimo, njih števil ne glejmo!

V pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina!

Vsi v vrste Sokolstva, vsi na sokolsko delo!

ZDRAVO!

Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1924.

Miroslav Ambrožič, Dr. Riko Fux, načelnik, tajnik.

E. Gangl, starosta.

Radić nezadovoljen z delom vlade.

Prepočasno delo vlade. — Imenovanje uradnikov. — Ultimati vladi. — Hrvati zahtevajo bana. — Prihod Radića v Beograd.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Politični krogi so se včeraj zelo mnogo bavili s stališči HRSS in njenega vodje St. Radića napram vladi Ljube Davidovića. To stališče kaže v zadnjem času jasno neko novo orijentacijo HRSS napram Davidovićevi vladi, ki jo pričenjajo radićevci popolnoma resno kritikovati in napram kateri se pričena pojavljati v njihovih vrstah nezadovoljstvo. Zanimanje političnih krogov za to, v kateri smeri se bo razvilo razmerje med vlado in HRSS, je še povečal prihod podpredsednika HRSS dr. Mačka v Beograd. Zahteva dr. Mačka, ki jih je postavil vladi, pomenjajo brezdvomno prvi jačji protest Radića proti delu vlade. Dr. Maček je tekom včerajšnjega dneva posetil ministra za pravosodje dr. Hrasnico, ministra za prosveto dr. Korošca, ministra za notranje stvari Nasto Petrovića ter se je razgovarjal tudi z zunanjim ministrom dr. Vojo Marinkovićem. Ve se toliko, da je dr. Maček prišel v Beograd, ker je vodstvo HRSS nezadovoljno z dosedanjim delom vlade, od katere zahtevajo radićevci, naj čimprej prične uveljavljati njihove zahteve. Radićevcem se zdi delo vlade prepočasno. Dr. Maček je odkrito zahteval od ministrov, ki jih je posetil, da se morajo uradniška mesta v Hrvatski zasedati z ljudmi, ki jih predlaga HRSS. Nekateri listi doznajajo, da se bodo v Hrvatski postavile v državno službo izključno osebe, ki uživajo za-

vevenci je proketo resen fakt in danes žal tudi sila, ki se ne da streti z frazo o odpravi boja med klerikalizmom in liberalizmom. To idejo je treba propagirati med klerikalci. Napredni Slovenci pa do danes nismo hoteli res prav ničesar drugega, kakor odpravo klerikalizma, to je izrabe cerkve in vere v politične svrhe.

upanje HRSS. Nekateri listi poročajo tudi, da je dr. Maček prinesel v Beograd tudi nekaj ultimati vladi, predvsem glede imenovanja uradnikov in glede obnovitve dostojanstva hrvatskega bana, ki se ima poveriti kakemu radićevcu.

Pisava zadnjega »Slobodnega Doma«, ki prinaša članke z Radićevim podpisom, pomenja ostre opomine vladi. Tudi izjave dr. Mačka novinarjem jasno dokazujejo nezadovoljstvo radićevcev z delom sedanje vlade. Dr. Maček je izjavil novinarjem, da je prišel v Beograd zato, da vzdrži zveze z vlado, ker želi HRSS, da se pospeši njeno delo. Dosedanje delo vlade ni po dr. Mačkovem mnenju prineslo nobenih izprememb. Tako so v zagrebški policiji nastavljeni še vedno Pribečičevi ljudje. Dr. Maček je izjavil, da zahteva HRSS od vlade, naj izvrši, kar je obljubila v svoji deklaraciji. HRSS je zadovoljna s smerjo vladne politike, označene v njeni deklaraciji, nikakor pa ni zadovoljna z njenim dosedanjim delom z ozirom na to deklaracijo. Radićeva stranka upošteva težkoče, ki jih ima vlada, vendar pa bi morala vlada delati nekoliko hitreje. Dalje je izjavil dr. Maček, da ni izključeno, da pride Radić sam početkom septembra v Beograd. V izjavi o zagrebških incidentih je dr. Maček napadel jugoslovensko Sokolstvo, češ da ima v Hrvatski popolnoma strankarsko obeležje. Dr. Maček bo ostal v Beogradu nekoliko dni, da nadzira delo vlade. V prvi vrsti zaradi imenovanja uradnikov v Hrvatski. Sodijo, da bo morala vlada popuščati napram zahtevam Radićeve stranke, od katere je odvisna.

Današnje prireditve v Ljubljani: Kino Tivoli: »Usoda lepe Majce.« Kino Ljubljanski dvor: »Samo ena igračka« ali »Ljubav plesalko Lole«.

Kritičen položaj Davidovićeve vlade.

Radić zahteva — ujedinjeno Hrvatsko z Dalmacijo. — Vzpostavitev hrvatskega bana. — Davidovićeveci hočejo prekiniti zveze z Radićem. — Klerikalci snubijo radikale.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Položaj Davidovićeve vlade je od dneva do dneva težavnejši. Največjo preglašico dela vladi seveda Stjepan Radić. Njegov delegat dr. Maček stavi vladi takšne zahteve, ki jih ta pod nobenim pogojem ne more izpolniti, ako neče, da nastane zlasti v Srbiji takšen vihar ogorčenja in nevolje, ki bi z vlado enostavno pomedel. Predvsem zahtevajo radićevci, da se zopet obnovi dostojanstvo hrvatskega bana, čegar območje bi naj obsegalo ne samo vso banovino s Sremom, marveč tudi Dalmacijo. Za bana bi naj bil imenovan poseben zaupnik Stjepana Radića. Tej zahtevi Davidovićeva vlada ne upa ustreči, ker bi bilo to flagrantno kršenje še veljavne ustave. Radićevci pa izjavljajo, da je to zanje »conditio sine qua non«. Z ozirom na to je razmerje med Davidovićem in radićevci silno napeto. Radićevci groze, da odpovedo vladi svojo po-

moč in podporo. Ako svojo grožnjo izvrše, je Davidovićeva vlada potpisnjena v manjšino in mora odstopiti. V veliki zagati se nahajajo poleg Davidovićevecv zlasti klerikalci. Ti se trudijo na vse načine, da izgleda nasprotstva, toda brezuspešno. V Davidovićevev klubu so silno ozlovoljeni radi nesmotrene Radićeve politike in radi neprestanih izsiljevanj s strani Radićeve stranke. Zato se že čujejo glasovi, ki priporočajo, da se z Radićem prekinejo vse zveze in da se skuša stopiti s stike z radikali. Tudi klerikalci že računajo na to, da Davidovićevi vladi ni usojeno dolgo življenje. Zato stegajo svoje tipalnice v radikalni tabor in skušajo sondirati teren, ako bi se ne dalo radićevce nadomestiti z radikali. Klerikalni poskusi pa so ostali doslej brezuspešni. Obrnil jim je hrbet celo — dr. Janjić.

Sestanek zunanjih ministrov Male antante.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Kot gotovo smatrajo, da zunanji minister dr. Voja Marinković zaradi poslov zunanje politike ne bo odpotoval na svedčanosti v Surdulico in Peč, pač pa odpotuje 26. t. m. iz Beograda ter 23. ali 28. t. m. sestane v Ljubljani z zunanjim ministrom dr. Benešem. Ni izključeno, da se sestane tudi z romunskim zunanjim ministrom Duco, tako da bi se pred zasedanjem Društva narodov vršil sestanek zunanjih ministrov Male antante. Zunanji minister dr. Marinković odpotuje še koncem meseca v Ženevo ter ho osebno zastopati našo državo na letošnjem zasedanju Društva narodov.

Razmejitev z Italijo.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Zunanjega ministra dr. Marinkovića je posetil tekom popoldneva italijanski poslanik Bordero. Ob tej priliki se je razpravljalo o zaključku dela naše in italijanske delegacije in o nadaljevanju pogajanja glede nerešenih vprašanj začetkom septembra. Govorilo se je tudi o definitivni razmejitvi v Sloveniji med našo državo in Italijo. Dela za to razmejitev potekajo precej povoljno in po želji obeh vlad izgleda, da bodo v kratkem popolnoma končana.

KRIZA V ANGLEŠKI VLADI.

— London, 22. avgusta. (Izv.) Med ministrskim predsednikom Macdonaldom in zakladnim kancelarjem Snowdenom se je že za konferenco v Londonu pojavilo nesoglasje, ki se je sedaj zaradi javnih izjav Snowdena o nevarnosti prihodnjih nemško — francoskih trgovinskih pogajanj za angleško industrijo tako poostri, da je došlo do razdora med obema odločilnima voditeljima delavske vlade. Ta razdor je tako velik, da se že govori o krizi v angleški vladi.

Volna, trikotaja
Ljubljanski velešojem
paviljon H 320-321
Gaspari & Faninger
Maribor.

5353

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

Ljubljana 22. avgusta ob 13.
Trami monte 4—8 m franko meja blaga 430, trami monte 3/3, 6/8 franko meja den. 450, trami monte 3/4, 4/4, 4/5, (dve tretini mora 4/4) franko meja den. 450, trami od 4—8 m, 1 vag. den. 428, bl. 432, zaključek 428; deske 20 mm 16 cm naprej bl. 600, deske III. den. 565, remeljni 4/8 den. 724, korusa bačka I. par. Ljublj. 548, pšenica domača stara fr. Ljublj. 425, pšenica domača nova fr. Ljublj. 410, pšenica bačka par. Ljublj. bl. 455, pšenica bačka franko postaja Bačka bl. 385, korusa bačka franko postaja Ljublj. bl. 355, korusa la Platta brutto za netto na potu iz Trsta par. Ljubljana den. 370, ječmen pivovarski, 65 kg par. Ljublj. den. 450, rž bačka, 75—76 kg franko Ljublj. bl. 390, laneno seme, 2 vag. franko Ljublj. den. 685, bl. 685, zaključek 685, suhe gobe, po kakovosti, den. 54, krompir domač, novi, franko naklad, postaja den. 50, pšenični otrobi, debeli, franko Ljublj. den. 245, pšenični otrobi, drobni, franko Ljublj. den. 220, grahoviće semenske, franko Ljublj. bl. 300, pšenična moka »0«, franko Ljublj. den. 625, bl. 640, proso, po vzorcu, franko Ljublj. bl. 337.50.

Efekti: 2% drž. renta za vojno posojilo 119—122, Ljublj. kred. banka 220; Merkantilna banka Kočevje 115; Prva hrv. šted. 915—917; Slav. banka 109; Strojne tov. in livarne 150—195; Trboveljska prem. dr. 490—505, Veveče 123—130.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 22. avgusta. Sprejeto ob 3.

Devize: Curih 15.21—15.31, Praga 242.75—245.75, Pariz 443.25—448.25, Newyork 80.50—81.50, London 365—368, Milan 359.40—362.40, Dunaj 0.1134—0.1154, — Valute: dolar —, 83—50. Efekti: 7% invest. posojilo 1921 63 do 65, 2 1/2% drž. renta za ratnu štetu 117 do 119, Ljubljanska kreditna 220—240, Centralna banka 32—35, Hrv. eskomptna banka 122—124, Kreditna banka, Zagreb 122—125, Hipotekarna banka 63.50—64.50, Jugobanka 113—115, Praštediona 915—920, Slavenska banka 107 —, Eksploatacija 110—112, Šećerana, Osijek 1000—1035, Isis d. d. 72 —, Nihag 84 —, Gutman 1340—1380, Slaveks 275 —, Slavonija 90—92, Strojne tovarne 150 —, Union, paromlin 625—650, Veveče 123 —.

INOZEMSKA BORZE.

— Curih, 22. avgusta. Današnja borza: Beograd 6.60, Praga 16.—, Newyork 533.75, London 24.—, Pariz 28.85, Milan 23.60, Berlin 1.265, Dunaj 0.00749.

— Trst, 22. avgusta. Predborza: Beograd 27.75—27.80, London 101.50—101.65, Pariz 123—123.50, Newyork 22.50—22.55, Curih 422—423.50, Dunaj 0.0315—0.0317, Praga 67.25—67.75.

— Dunaj, 21. avgusta. Devize: Beograd 876.50—880.50, Milan 3119—3131, London 318.700—319.700, Newyork 70.935—71.185, Pariz 3827—3843, Praga 2135—2145, Curih 13.325—13.375. — Valute: dolar 70.460 do 70.860, dinar 876—882, lira 3115—135, češka krona 2112—2128.

Nočno lekarniško službo imajo: U. Trnkoczy, Mestni trg 4; Ramor, Miklošičeva cesta 36;

Konzularna konvencija z Italijo.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Včeraj so se končala v Beogradu pogajanja z Italijo. Podpisana je bila konzularna konvencija med nami in kraljevino Italijo, ki je po sklepu trgovinske pogodbe po svojem značaju ena najvažnejših konvencij. S podpisom te konvencije je končano delo italijanskih delegatov v Beogradu. Besedilo konzularne konvencije je bilo končno ugotovljeno včeraj popoldne, popoldne je bilo izročeno v tisk, ob 19. pa so se zbrali v zunanjem ministrstvu vsi naši in italijanski delegati. V zunanje ministrstvo je prišel ob tej priliki tudi italijanski general Bodrero. Naša vlada ni ugodila zahtevi italijanskih delegatov glede italijanskih optantov v Dalmaciji, ker je zahtevala reciprocity za naše aptante na Reki. Ker sta se obe delegaciji končno sporazumeli, da se ima to vprašanje rešiti kasneje s posebnim protokolom, ki se bo priključil konzularni konvenciji, so se nato glavna pogajanja zaključila. Konzularna konvencija sta podpisala v imenu Italije general Bodrero in Lucicelli, v imenu naše vlade pa polnomočni minister dr. Rybář in šef naše delegacije Sava Kurčić. Poseben protokol, priložen konzularni konvenciji določa, da se v kratkem nadaljujejo pogajanja za rešitev vprašanih, ki so ostala še nerešena. Pogajanja se bodo nadaljevala od 15. sep.

K političnemu položaju.

— Beograd, 22. av. (Izv.) Tekom dopoldneva je predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović, ki odputuje jutri na naše Primorje na oddih za kakih 14 dni, posetilo mnogo politikov skoro vseh strankarskih skupin. Predsednik Jovanović je posetil danes tudi ministrskega predsednika Ljuba Davidovića, katerega je uradno obvestil o svojem odhodu iz Beograda. Ob tej priliki se je govorilo tudi o tem, kdaj se bo sklicala narodna skupščina in se, da si bo predsednik skupščine mogel uravnati svoje počitnice.

Ministrski predsednik Ljuba Davidović je bil danes vse dopoldne v predsedništvu vlade ter je ob tej priliki sprejel nekaj poslanikov in politikov, kakor tudi nekaj deputacij iz ljudstva. Davidović je sprejel tudi podpredsednika HRSS dr. Mačka. Temu posetu se posveča največ pozornosti radi delikatnih razmer, ki so nastopile med vlado in HRSS.

DIPLOMATIČNA AKCIJA JUGOSLOVENSKE VLADE V SOFIJI.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Naša vlada doslej še ni ničesar ukrenila radi napada na našega vojnega atašea v Sofiji, ker je čakala na poročilo našega poslanika Rakića. To poročilo je včeraj došlo. Poslanik Rakić javlja, da je bolgarski zunanji minister Kalfov izrazil svoje obžalovanje radi incidenta in da so bolgarske oblasti ukrenile zelo stroge korake. Naša vlada bo tekom današnjega dne poslala bolgarski vladi najostrejši protest.

VANDERVELDE NA BALKANU.

— Bruselj, 21. avgusta. (Izv.) Vode belgijskih socialistov Vandervelde, ki te dni z letalom odputuje na Balkan, bo predaval v Bolgariji, v Beogradu in v Bukarešti o mednarodnem političnem položaju socialistizma.

STAVKA V BEOGRADSKI ELEKTRARNI.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) V beogradski električni centrali, ki oskrbuje mesto z razsvetljavo in tramvaj z električnim tokom, je včeraj izbruhnila stavka. Izgleda, da stavka zaradi mnogih stavkolomcev ne bo uspešna in da bo zaradi posredovanja ministra za socialno politiko in ministra za notranje stvari že danes končana.

tembr dalje v Benetkah. General Bodrero je za tem izjavil novinarjem, da se je tekom pogajanj pokazala na obeh straneh dobra volja in velika pomirljivost. Italijanski delegati so v mnogih ozirih ustregli željam naše delegacije. General Bodrero je naglašal, da so naši delegati in eksperti pokazali mnogo sposobnosti pri pogajanjih. Trgovinska pogodba bo ojačila medsebojne trgovske odnose in zagotovila razvoj teh odnosov med obema državama. General Bodrero je naglašal, da ni res, da bi trgovinska pogodba vsebovala koristi samo za Italijo, ker je tudi Jugoslaviji zagotovljen izvoz njenih proizvodov po minimalni tarifi. Jugoslovanski delegati so tudi pri pogajanjih o konzularni konvenciji dosegli uspeh v svoji zahtevi za jugoslovanske optante na Reki s tem, da so spravili to vprašanje v zvezo z italijanskimi zahtevami glede optantov v Dalmaciji. Sklenjene pogodbe bodo obe državi blizale ter bodo služile v obojestransko korist. Podpisana konzularna konvencija vsebuje sporazume o splošnih pravicah, o kompetenci konzulov in dežinskih razpravah, o pravicah konzulov in pravicah ladij v tujih lukah ter o jurisdikciji konzulov itd. S posebnim protokolom je v glavnem tudi rešeno vprašanje lastninske pravice jugoslovanskega prebivalstva v krajih, ki jih je Italija dobila po vojni.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Na zadnji seji ministrskega sveta se je sklepalo o pogajanjih za trgovinsko pogodbo z Avstrijo. Delegati naše vlade so osebno na seji ministrskega sveta dobili navodila za svoje delo. Naša delegacija je včeraj odpotovala na Dunaj.

LJUBA DAVIDOVIĆ PRI KRALJU.

— Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Sredi se je vrnil iz Topole ob 19.30 ministrski predsednik Ljuba Davidović, ki se je mudil skoraj ves dan pri kralju. Doznanja se, da je bil poset ministrskega predsednika pri kralju čisto politične narave. Kralju je predložil v podpis samo nekaj ukazov o imenovanju računskih preglednikov glavne kontrole. Poročajo, da je Davidović v audijenci skušal na vsak način prepričati kralja o dobrih namerah vlade in o tem, da se bodo politične razmere razvijale popolnoma normalno in mirno. Zatrjuje se, da je kralj prišel do bistvi mnogostevilne pritožbe proti odredbam sedanje vlade.

ARETACIJE KOMUNISTOV NA BOLGARSKEM.

— Sofija, 21. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Cankov in notranji minister Rusev sta izjavila novinarjem, da so bili aretirani mnogi komunisti in pristaši Stamboliškega, ker so v bližini obale Črnega morja izsledili mnogoštevilna tajna skladišča orožja. Vlada je aretirala tudi druge zarotnike. Vse orožje je ruskega izvora, iz česar sledi, da so hoteli zarotniki uprizoriti z rusko pomočjo vstajo. Vlada bo tudi nadalje postopala proti komunistom s skrajno strogostjo.

Po londonski konferenci.

— Pariz, 21. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik Herriot je na današnji seji parlamenta, pozdravljen od radikalcev in socialistov, izjavil v svojem govoru, da zahteva izvedbo Dawesovega načrta obnovitve trgovine zaveznikov. Tekom londonske konference je Francija rešila zelo težava vprašanja. Francija je predlagala poslovanje razsodišča, ki se mora čimbolj razviti. Herriot je naglašal, da je pri vseh londonskih pogajanjih stalo v ospredju vprašanje izpraznitve Poruhra. Brez rešitve tega vprašanja, bi sprejete Dawesovega načrta ne bilo možno. Ministrski svet se je odločil, da se omeji zasledba Poruhra na eno leto, kar ima sedaj odobriti tudi parlament. Radikalni socialisti in socialisti so Herriotu po končanem govoru priložili velike ovacije.

— Berlin, 21. avgusta. (Izv.) Na popolnanski seji državnega sveta je izjavil pruski ministrski predsednik Braun, da nemška vlada ne more prevzeti odgovornosti za odklonitev Dawesovega načrta, radi česar mu mora pritrčiti. Odobritveni zakon je sprejel državni svet proti glasu zastopnika Mecklenburga.

— Berlin, 21. avgusta. (Izv.) Nemški nacionalci so na svoji današnji seji sklenili, da bodo v parlamentu glasovali proti odobritvi londonskega dogovora. Radi tega sklepa se nahaja nemški državni zbor neposredno pred razpustom.

ANGLIJA OJAČI SREDO-ZEMSKO MORNARICO.

— London, 21. avgusta. (Izv.) Reuter poroča iz Gibraltara, da so tri bojne ladje, 1 lahka križarka, 1 aeroplanska ladja ter brodogradilni rusilcev dobili nalog, odpluti dne 9. septembra v Sredozemsko morje, da ojačajo tamonjske angleško vojno brodogradilne.

SESTANEK POLJSKEGA IN AVSTRIJSKEGA ZUNANJE-GA MINISTRA.

— Berlin, 21. avgusta. (Izv.) Novi polski minister Aleksander Skrynski se na svojem potu v Ženevo k zasedanju Društva narodov sestane na Dunaju z avstrijskim zunanjim ministrom dr. Gruenbergerjem.

PREGANJANJE SOCIJALISTOV V RUSIJI.

— Berlin, 21. avgusta. (Izv.) »Vorwärts« prinaša poročilo o trpljenju 300 ruskih socialistov, ki jih je sovjetska vlada zaprla v samostanu na otoku Solovecki v Belem morju. 40% teh jetnikov boleha na tuberkulozi in skorbutu, trije izmed njih so zblazneli, 6 pa so jih koncem preteklega leta ustrelili. Vlada v Moskvi je odredila, da morajo preostali preživeti še eno zimo v svoji arktični ječi. Ker so celice ječe prenapolnjene, so odposlali večje število političnih ujetnikov še dalje proti severu v samostan Golgata na Avzerskem otoku. Upajo, da bo angleški ministrski predsednik MacDonald posredoval pri ruski vladi v prid teh nesrečnejših, predno bodo veledolge arktične zime popolnoma odrezani od ostalega sveta.

BOLJŠEVIŠKI NAPAD NA EKSPR. VLAK V ROMUNIJ.

— Krakov, 21. avgusta. (Izv.) Ekspresni vlak Bukarešta — Berlin je dospel sem z dveurno zamudo, ker so na romunskem ozemlju boljševiski razdrili železniško progo, vsled česar je ekspresni vlak skočil s tira.

Politične vesti.

— Ko bi »Slovenec« vsaj molčal, kadar nič ne ve! Blagovolite, gospod urednik, priobčiti v Vašem cenjenem dnevniku sledeče vrstice: Današnji »Slovenec« piše v polemiki s »Slov. Narodom«, da je »Slov. Narod« svojčas poslal na Bled svojega urednika k Stamboliškemu, velikemu državniku in vodji bolgarske agrarne stranke. Ta vest je toliko netočna, ker sem šel na Bled iz lastne iniciative in na lastno odgovornost. Moj razgovor s Stamboliškim in bolgarskim poslanikom na našem dvoru pa je »Slov. Narod«, kot splošno znan zagovornik vseslovenske vzajemnosti, radevolje priobčil. — Ljubljana, 22. avgusta 1924. — Ivan Podražaj, urednik »Radikalskega Glasnika«.

— Stanje brez kralja. Verski poglavar bosanskih muslimanov reis il-ulema Cavošević se je nedavno tega vrnil iz Carigrada. Po svojem povratku iz Turčije je imel več nagovorov na svoje vernike, katerim je govoril takole: »V Turčiji vlada sedaj blagostanje tudi brez brez sultana. Tudi pri nas bi lahko zavladalo blagostanje — brez kralja. Z nastopom nove vlade je storjen prvi korak k temu stanju — brez kralja.« — Verski poglavar bosanskih muslimanov govori tako, kakor mislijo in čutijo Spahovi somišljeniki v Bosni. Tudi on je za republiko, pač za to, ker je tudi Angora republika. Kaj bi napravili v bivši Avstriji z verskim poglavarjem, ki bi nastopal proti cesarju in za republiko, recimo v Bosni? Sredi Sarajeva bi napravili vešala in obesili na njih moža in naj bi bil to tudi reis il-ulema, ki bi si upal zagovarjati »stanje brez kralja«.

— Radić odgovori na Pašičeva izvajanja na zadnjem shodu radikalne stranke v Beogradu, kakor poročajo hrvatski listi, danes ob pol 19. zvečer v prostoru svoje stranke v Marovni ulici v Zagrebu. Radić odgovori, kakor pišejo listi, »na vse napade, ki jih je Pašić izrekel proti HRSS in Hrvatim v obče. Radić bo imel svoj govor v krogu ožjih prijateljev in pristašev.«

— Pobesnost hrvatskih frankovcev. Glasilo zagrebških frankovcev »Hrvatsko pravo« priobčuje o protisokolskih demonstracijah v Zagrebu članek, v katerem piše: »Hoteli so, da se preliha kri. Hoteli so, da bi bilo krvi do kolena, da se je napljuje in da se okopljejo v sovražni jim hrvatski krvi. Hoteli so, da postanejo Hrvati v Zagrebu manjši od makovega zrna. Besni, ker so jim odvzete polne jaslji, slepi od mržnje na vse, kar je hrvatsko, so

se nadejali, da bo premagan padel stari, slavni, trdi in nikdar premagani Zagreb. Prevarili so se. Ljuto, grozno so se »nasamarili«. Tako oni, ki so bili iniciatorji vsega, kakor tudi oni, v čijih črnih ciganskih dušah se je rodila brezumna ta misel, a tudi oni, ki so imeli biti zavestno ali nezavestno orodje gavrancločincev, Zagreb, dični hrvatski Zagreb je spregovoril: Silno ponosno v čisti hrvaščini... Dober je strah, komur ga je Bog dal... In gavrani so se silno zbalili... No, te bande se ni nihče preplašil. In ko so nekateri postali brezobrazni in jeli preveč govoriti v cirilici, so naši stisnili nosove in podrezali krila pogavranjenim puranom... V tem tonu piše »Hrvatsko pravo« o izgredu frankovskih golazni v Zagrebu. Ako je duševni vodja frankovske sodre na takšni moralni stopnji, se pač ne more zahtevati, da bi bili njegovi somišljeniki bolj od njega. Vredni so pač drug drugega. Pošten človek se od takšne golazni s studom obrača in krepko pljuje.

— Ljuba Jovanović na oddihu. Predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović odputuje jutri na oddih v dalmatinsko Primorje. Predsednik Jovanović bo potoval preko Sušaka v Dalmacijo, kamor potuje, da si popravi zdravje. Na svečanostih v Surdulici in Peči ga bo zastopal podpredsednik skupščine Bakić. Z ozirom na odputovanje predsednika Jovanovića sodijo, da narodna skupščina še ne bo kmalu sklicana.

— Izjava »Hrvatskega Sokola« v Zagrebu. »Hrvatski Sokol« objavlja v današnjih zagrebških listih izjavo, v kateri povdarja, da se je vedno zavzemal za jugoslovensko idejo, da je bil za to, da se osnuje hrvatski, srbski in slovenski sokolski savez in da vsi trije savezi tvorijo enoten jugoslovenski sokolski savez na principu enakopravnosti udeležbe v upravi; ker je ta predlog bil odbit, so Hrvati osnovali svoj poseben hrvatski sokolski savez. V izjavi se obirno razpravlja o sporu med hrvatskimi in jugoslovenskimi Sokoli ter končno naglašajo, da pri izgreduh in demonstracijah proti Jugoslovanskemu Sokolu niso sodelovali hrvatski Sokoli, marveč da je bil »napad neizbežen zato, ker je bil zasnovan po elementih, ki so stvar nameravali eksploatirati v politične svrhe.« Izjavo so podpisali staroste sokolskih organizacij v Zagrebu dr. Nikola Hofer, Ante Kraljić, dr. Milan Budak, Vlado Veselić, Oton Schönbuchner in dr. Milan Dečak.

— O demisiji vojnega ministra poročajo »Novosti«: Vojni minister general Hadžić je v ponedeljek ponovno podal svojo demisijo ministrskemu

predsedniku Davidoviću. Na Radićevo zahtevo se je Davidović hotel pogajati s Hadžićem o premestitvi poveljnika armijske oblasti v Zagrebu in skoro vseh oficirjev Srbov. Minister Hadžić je odgovoril, da tega pod nobenim pogojem ne more storiti, ker so vsi častniki, katerih premestitev se zahteva, v vsakem oziru na svojem mestu in se nikdar niso pregrešili v svoji službi. Ministrski predsednik Davidović je vkljub temu skušal vplivati na generala Hadžića, da ustreže Radićevi želji. General Hadžić je nato podal ostavko in o tem obvestil tudi kralja Aleksandra.

— »Delavski vlada« na Ruskem? »Več. Čes. Slova« piše dne 8. avgusta t. l. takole: Delavci, ne bodite tako navirni in ne verujte, da vladajo v Rusiji pri komunistični vladi tudi delavci. Danes obvladuje rusko državo težak angleški in ameriški kapital kateremu je ruska zemlja takorekoč prodana. — »Poslednje Novosti« poročajo, da sta ruski industrijalec z nafto Serebrovskij, član sovjetske trgovinske delegacije, ter ravnatelj sovjetskega »Arkosa« Rosental odšla v Newyork. Namen njiju potovanja je ustvaritev mešane sovjetsko - ameriške naftne družbe ali podjetje koncesije Američanom za naftno industrijo v Baku. Kakor se čuje, se Sinclairova skupina silno zanima za sovjetski nasvet. Če se sovjetskim činiteljem posreči pogodba v Ameriki z ameriškim naftnim industrijalci, potem bo upanje, da bodo sovjeti na ta način dosegli kredit brez Angležev. V Londonu čisto mirno zasledujejo — pristavljajo »Poslednje Novosti« — pristojni krogi potovanje obeh sovjetskih narodnih gospodarjev. Kakor vse kaže, gre tu za nov poskus odiranja glede Standard Oil Co., s katero so se sovjeti že davno pogajali o koncesiji za naftne vire v Baku. — Taka je torej tista toli hvalisana ruska delavska vlada.

— Nemška samozvest. Na Dunaju so slavili dne 11. t. m. nemški narodni praznik. Nemški poslanik dr. Pfeiffer je pozval dunajsko kolonijo iz rafa v poslanstvo, kjer je imel govor, ki je bil namenjen vsakemu tudi širši javnosti. Povdarjal je, »da je svet brez Nemcev nemogoč. Na svetu bo napočila samo tedaj boljša bodočnost, ko bo možno računati z nemškim sodelovanjem. Konferenca v Londonu bi bila vse bolj uspešna, če bi se bilo posrežilo izkazati večjo enotnost nemške volje.« — Torej si moramo prav v srečo šteti, da so Nemci na svetu. Kaj bi neki bila ta uboga zemlja krogla brez Nemcev?

Po Matteottijevem pogrebu.

Pogreb se ni vršil, kakor prvotno določeno, marveč šele drugi dan dopoldne. Bil je veličasten z ozirom na udeležbo s strani delavskega in kmečkega ljudstva, ki je hotelo izkazati mučeniku za svobodo zadnjo čast. Pogreba se je udeležila tudi vdova.

Vodstvo socialistične unitarske stranke je določilo premijo 25.000 lir za najhbo Matteottijevo truplo. Svota se izročila orožniškemu poveljstvu v Rimu, pod katerega vodstvom so se vršila polzvedovanja in ki je torej kompetentno, da razsodi, komu pritiče premija.

Primerno se komentira v krogih opozicije naglica, s katero je vlada spravila Matteottijevo truplo ponoči v Tratto Polesine. »Mondo« piše: »Kakšni so bili motivi, da je vlada takda hotela z odpravo trupla? Lahko je razvideti, da je hotela preprečiti, da bi pričakovale vlak, ki bi se po dnevu vstajal po postajah, številne množice, ki bi izkazovale čast žrtvi. Vlada je hotela zabraniti plebsit sožalja z nenapovedanim odhodom v naglici in z vožnjo po noči.«

Iz Rima poročajo, da so izdani ukazi za novo aretacijo, ki so menda v zvezi z znanimi napadi fašistov na poslance, od njih obsovažene. Pri Quartarelli še vedno stražijo jama, v kateri je ležal Matteotti. Sodnijska komisija izvrši tam natančno preiskavo.

B. Grimshaw-G. Clavigny:

7

Gospodična kapetan.

Vajiti je začela še bolj ihteti, a je vendar izstopila iz čolna v vodo, ki ji je segala do kolen.

Njena navidezna bolest je ni ovirala, da je zapazila, da imata veslača domačina okoli ledja pas z usnjeno nožnico, v kateri je tičal kratek nož s širokim ročajem. Stopajoč za enim izmed njiju, je spretno zagrabila to orožje in ga skrila v svoji obleki.

— Zakaj me tako zapuščate? je vzdihovala. Ne poznam vas. Kaj sem vam storila?

Krmar se ji je surovo nasmejal. Na njegovo povelje sta začela domačina veslati proč od brega in Donahuejev sokrivec je z očmi, žarečimi od divjega veselja, zaklinal nesrečnici:

— Spominjaj se bisernih sipin na Delgadas in »Margarete«.

Vajiti je pri teh besedah onemela groze. Mož je spoznal, da ga je razumela in smejal se je na ves glas prav robato, medtem ko se je čoln oddaljeval od brega in bližal ladji.

Da, v resnici, razumela je!... Delgadas!... Biserne sipine!... Torej radi tega bo morala umreti!...

Skoraj se je onesvestila sredi valov, toda zbrala je ves svoj pogum, stopala proti bregu s malimi

koraki in se napol mrtva zgrudila na beli pesek, ob katerega je toplo valovje lahko udarjalo.

Vendar se je kmalu oživila, saj ji ni preostajalo ničesar drugega, kot vzeti dogodke tako, kot so se dogodili.

Žareče sonce je silovito pripekalo. Šla je in se ulegla pod neko drevo in od razburjenja in utrujenosti takoj zaspala.

Bila je tako izmučena, da je spala zelo dolgo. Dan in noč sta prešla, predno je odprla oči. Ko se je zbudila, se je skrivnostna tropska zarja prižigala na nebu. Njeno spanje je bilo polno groze in morila so jo strašni sni. Stresla se je, ko je videla, da resničnost ni nič boljša od sanj, zakaj bila je čisto sama na zapuščenem obrežju in ni mogla upati na ničesar.

Ozrla se je okrog sebe. Temna drevesa so risala svoje vrhove v oranžasto dno neba. Debla in vrhovi palm so tvorili goščavo. Zrasli so, kakor je bil veter slučajno posejal semena. Ljane, ki so v sece z debel, so tvorile neprodorno grmovje.

Bila je še vedno trudna in znova se je zleknila pod drevesom, spet zaprla oči in skušala zaspati. Toda polastil se je bil neki čudni nemir in skoraj takoj je odprla oči.

Dan je prihajal zelo naglo in razsvetljeval obrežje, na katerem so ležale rastline in drevesna debla, katere strahovite ekvatorske nevihte izruvajo in prenesejo preko oceana, zelo daleč od brega, kjer so bila rastla.

Eden teh hlovod, ki je stal precej daleč od nje, je zbudil njeno pozornost. Bil je ves siv in izgledal kot človek, ki je počenil. Rok ni videla, toda razločevala je čuden obraz, katerega robato začrtane poteze je zakrival mah, ki mu je menda zrastle pri dolgem ležanju v morskoi vodi.

Drgetajoč je gledala to obliko; toda kmalu se je ujezila radi svojega straha, ki nikakor ni bil upravičen.

— Ali naj se bojim sanj svojih zmedenih možgan, ali naj me straši preperelo debló? si je dejala. Ne, ne, hčerka sem morskega kapetana in moji dedi so bili veliki poglavarji, ki so ves čas vladali te otoke!... Spati hočem!...

In odločno je zaprla svoje oči.

Veter, ki se dvigne ob solnčnem vzhodu, je začel lahno zibati vrhove dreves in široke pahlače palm. Črčki so se zbudili in začeli čvrčati. Plima je bolj močno šumela na čerih. Vajiti je z zaprtimi očmi čula vse to, toda vkljub volji, da obvlada svoje živce in prežene bojazen, jo je moril neodločen občutek groze. Zdelo se ji je, kot bi jo nekdo motril v njenem spancu...

Vrgla je pogled skozi svoje dolge črne trepalnice in zobje so ji zašklepetali groze...

Njen občutek je ni varal...

Čisto poleg sebe je opazila obraz, ki se je sklanjal nad njo, strašen obraz, v katerem ni bilo niti oči, niti ust, temveč samo zevajoča luknja brez

zob, iz katere je prihajal vroč dih. To grozno obličje je spadalo k telesu, ki je imelo dve roki brez prstov, katere so tipale s slepimi kretnjami in se ji počasi bližale, kot bi jo hotele objeti.

To strašno bitje je živelo!... Toda, ali je slišalo?...

Vajiti si je v svoji grozi stavila to vprašanje...

Na vsak način so počasno premikanje in tipajoče kretne kazale, da bitje ne vidi. Zapuščeno dekle se je spazilo nazaj tiho kot kača in ko je bila za drevesnim deblom, za katerim je spala, se je dvignila.

Strašno bitje je začelo šuštenje listja in je skočilo naprej. Slepo je v zraku mahal s svojimi okrnjenimi rokami in skušalo zagrabiti Vajiti, ki se je rešila s skokom v stran in v divjem diru zbežala po bregu.

Tekla je tako naglo, da je pesek odskakoval pod njenimi nogami. Zamolko tepevanja ji je sledilo. Strašno bitje jo je zasledovalo. Vajiti je dirjala, ne da bi se ozrla, na vso moč, dokler ji ni zmanjkalo sapa, po dolgem nabrežju, ob katerem so rastle tropske rastline.

Ustavila se je čele, ko se ji je že vse vrtelo okoli nje in je videla nebo čisto krvavo. Tedaj se je pa vlegla na zeleno trato.

Vajiti je sedaj razumela Donahuejevo osvetlo in njegov zločin se ji je prikazal v vsej grozi,

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča

Petek, 22. avgusta, drama: »Paglavka«. Začetek ob osmih.
Sobota, 23. avgusta, opera: »V vodnjaku«. »Cavalleria rusticana«. Gostovanje dr. M. Morica. Začetek ob pol osmih.
Nedelja, 24. avgusta, opera: »Gorenjski slavček«. narodna opera. Začetek ob pol osmih.
Nedelja, 24. avgusta, drama: »Firma P. B.«, veseloigra. Začetek ob osmih.

★ ★ ★

Nedeljske predstave v Narodnem gledališču. V nedeljo dne 24. tm. se vršita v Narodnem gledališču v Ljubljani dve predstavi in sicer vprizori drama ta večer ob 8. velezabavno ameriško veseloigro »Firma P. B.«, v operi pa se poje ob 8. »Gorenjski slavček«. V svoji zadnji izvrstni zasedbi. Na obe predstavi opozarjamo posebno občinstvo za dežele in pa naše goste iz cele kraljevine. Vstopnice so v predprodaji pri dnevnih blagajni v opernem gledališču.

Ljubljanska drama bo igrala v petek 22. tm. francosko veseloigro »Paglavka«. V glavnih vlogah nastopijo dame: Nablocka, Juvanova, Medvedova, Vera in Mira Danilova, Ješkova, Rakarjeva, Gorjupova, ter vsi. Putjata, Skrbinec, Peček, itd. Režijo vodi g. Putjata. Začetek ob 8. zvečer.

Jubilej češkega pesnika. Češkoslovaška javnost je proslavila v torek 60. letnico rojstva znanega češkega književnika in zaslužnega borca za slovensko vzajemnost Adolfa Černega. Černy, znan pod psevdonimom Jana Rokytka, je izdal več knjig, v katerih se bori za boljši družabni red in duhovni preporod človeka. On skuša najti most med današnjim češkim svetom in onim velike dobe reformacije. Poleg tega se je pečal že v mladih letih s slovenskimi problemi ter je postal eden glavnih pionirjev slovenske vzajemnosti na realni bazi. V to svrhu je ustanovil neodvisno revijo, posvečeno slovenskemu svetu, pod imenom »Slovenski prehled«. Sodelovali so vsi ugledni slovanofili. Adolf Černy se je s posebno vnetostjo posvetil proučevanju položaja lužičkih Srbov. Po pravici lahko rečemo, da je on med prvimi glavnimi nacionalne zavestnosti lužičkih Srbov. Z enakim veseljem je posvetil svoje umstvene sile tudi kulturnim razmeram drugih slovenskih narodov. Pridobil si je mnogo prijateljev med Jugoslovani in Poljaki. V svojem »Slovenskem prehledu« in »Masarykovem času« je seznanil češkoslovaško javnost z raznimi slovenskimi pesniki. Posebno visoko je cenil Kranjčevića. Po vojni je bil dodeljen dr. Benešu kot strokovnjak za slovenske kulturne probleme. Njegova zasluga je, da ni povsem pozabiljena usoda lužičkih Srbov, ki imajo pri zavezniških vsaj moralno podporo. Nato je odšel Černy na potovanje po Poljski, kjer je s predavanji seznanil poljsko javnost s češkimi literarnimi in kulturnimi življenjem. Njegova zasluga na tem polju je tem večja, ker je bil v času njegovega bivanja v Varšavi na dnevnem redu češkoslovaško-poljski razmejitveni spor. — Adolf Černy je bil rojen 19. avgusta 1864. v Krajevem Hradcu. V javnosti je zaslovel l. 1896 kot glavni organizator lužičke srbske ekspozicije na razstavi v Draždnuh, ki jo je priredil skupno z znanim voditeljem lužičkih Srbov dr. Mukom. Od 1898—1901 je bil Černy ravnatelj etnografskega muzeja v Pragi, od l. 1901 dalje pa rektor poljskega lužičke srbskega seminarja na praški univerzi. Po osvoboditvi je postal svetnik poslaništva v znanjem ministrstvu, kjer deluje z uspehom še sedaj. Zaslužnemu borcu za lepšo bodočnost slovenskih narodov iskreno čestitamo!

Glasbeni vestnik.

— »Seviljski brivec.« Že nad 100 let moister Rossini s Seviljskim brivcem, komično opero, polno blaženega situacijskega humorja, esprita, muzikalne ornamentike itd., zabava odlično potrebno publiko. In tako tudi včeraj iznova v naši operi. Pod Neffatovo večšo taktirko in istotako večšo režijo g. Bučarja je »Seviljski brivec« dosegel kar najvišjega uspeha. Nositelj naslovne vloge g. Popov je pevec po božji volji. Koliko rajši bi za mi šele imeli, ko bi se potrudili nastudirati to svojo najbriljantnejšo vlogo v slovenskem jeziku. Mislimo, da imamo vsjo pravico to od njega zahtevati. Nič lažje ni našim češkim ali poljskim opernim pevcem prilagoditi se nujni potrebi slovenskega petja in vendar to store. Zakaj ne bi jim sledil tudi g. Popov? Včeraj je bil vsestranski sijajen brivec. Nič manj občudovanja vreden ni bil g. Betetto (Basilio). Moister klevele in intrige je izzival aplavz na aplavz pri odprti sceni. Rosina (za. Lovsetova) je dovolj perfektna belkantska, da smo skoro pozabili nedosežne Wesel-Pole lanskega prijetnega spomina. Zelo živahna in ljubezniva pa je zlasti v igri, kar ji štejemo v posebno prednost pred lanskoro Rosino. Gospod Kovač se je vidno trudil zadostiti težkim zahtevam svoje vloge. Vsaj v govornem petju se mu je to malodane posrečilo. Gospod Zupan pa je solz smehen Bartolo, ki mu zlepa ne najdeš para. Čimdalje bolj smo lahko ponosni nani. Ostale manjše vloge so bile našim skromnim razmeram primerno dovolj dobro zasedene. Orkester in klavir na mestu. Neffatu pa, kakor že rečeno, moiste priznanje! Publike ni bilo kaj prida; vreme se je zvečer razjasnilo in žal, rajši sedi v »menadžeriji« na sejnišču.

— Ruski komorni pevec A. Valentinov. Za bodočo gledališko sezono angažiran je uprava Narodnega gledališča v Ljubljani ruskega komornega pevca tenorista Valentinova kot svojega člana. Gospod Valentinov je rodom iz Moskve ter je dovršil petrogradski konzervatorij. Nato je bil angažiran kot prvi tenor petrogradske opere »Narodni doma«. Po angažmaju v Petrogra-

du je odšel na moskovsko opero »Zimna«, kjer je kiral vse prve tenorske partije z velikimi uspehi. Po revoluciji je odšel iz svoje domovine ter potoval skoro po vsej Evropi. Nastopal je na Danskem in Holandskem, pel v Švici in v Avstriji, posebno kot gost ljudske opere. Zadnje leto je bil angažiran kot prvi tenor opere v Gradcu. Gospod Valentinov ima nastudiran zelo obsežen repertoar. V Ljubljani nastopi prvo-krat v začetku septembra tl.

— »Cavalleria rusticana« z dr. Moricem v našem Narodnem gledališču. V soboto dne 23. tm. vrši se v naši operi pri obeh enodelnih in sicer »V vodnjaku« ter »Cavalleria rusticana«. Lidunko v operi »V vodnjaku« in pa Santuzze v »Cavalleria rusticana« poje tokrat gospodična Božena Vanečkova. Vloga Turidduja pa poje kakor pri prvi predstavi tudi tokrat dr. Moric. Vse ostale vloge so v isti zasedbi kakor pri prvi vprizoritvi.

— Operna pevka Božena Vanečkova. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani pridobila je za našo opero odlično češko pevko, sopranistko gospodično Boženo Vanečkovo, ki je bila do sedaj članica Narodnega gledališča v Brnu in v Olomucu. Gospodična Vanečkova nastopa četrto leto na odru ter je v tej dobi nastudirala in odpevala 35 vlog iz raznih oper. Nastudirana ima ves češki operni repertoar, poleg tega pa razne Verdijske, Puccinijeve, Wagnerjeve, Mozartove in druge opere. Med svoje najboljše vloge šteje Smetanovo Libušo, Milado iz Daliborja, Venduko iz Poljana, Marinko iz Prodane neveste, dalje Dvořakovo Rusalko, Foersterjevo Eru, Tatjano iz Onje, gina, Marto iz Nizave, Madame Butterfly in Tosco, Aido, Eleonoro iz Trubadurja; Straussovo Salome itd. Gdca Vanečkova je pela meseca maja tl. tudi na Dunaju ob priliki gostovanja olomuške opere, katere gostovanje je sprejela dunajska kritika nad vse pohvalno. Na našem odru nastopi prvokrat v soboto, dne 23. tm.

— Drugo gostovanje opernega pevca dr. Maksa Morica. Odlični pevec tenorist dr. Makso Moric si je s torkovim nastopom na mah pridobil vse občinstvo; gostuje v drugič na našem odru kot Turiddu v operi »V vodnjaku« in pa vloga Santuzze v tm. Isti večer nastopi prvokrat na našem odru operna pevka gospodična Božena Vanečkova in sicer poje vlogo Lidunko v operi »V vodnjaku« in pa vloga Santuze v »Cavalleria rusticana«. Vloga Lidunko sicer ne spada v njen operni repertoar, vendar jo je prevzela iz posebne naklonjenosti in ljubeznivosti samo, da omogoči operni predstavi v soboto, to pa zato, ker je gospodična Rozumova, ki je pri premieri pela vlogo Lidunko, obbolela za angino in najmanj teden dni ne bo mogla nastopati na našem odru.

Velik dren

je na velesejmu okrog svetilnika Mirim
čokolade. Paviljon 31. 3327

Šolstvo.

— s pričetek šolskega leta na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani (na Poljanah). Ponavljalni izpiti za četrtni in osmi razred bodo l. 1. septembra, za vse druge razrede 9. septembra, začetek vselej ob osmi uri. Sprejemni izpiti za I. razred in sprejemni učencev z drugih zavodov bo 12. septembra ob osmi uri. Vpisovanje vseh učencev bo 13. septembra. Natančnejše in drugo na uradni deski v avli. Ravnateljstvo.

— Na I. deški meščanski šoli se zač. no ponavljalni in vzprejemni izpiti dne 10. sept. ob 8. Vpisovanje se vrši 13. sept., 14. sept. je šolska maša, 15. sept. se pa prične redni pouk.

— Na državni realni gimnaziji v Kočevju se začne šolsko leto 1924/25 s dnem 1. septembra t. l. Vpisovanje učencev za prvi razred bo v petek dne 12. septembra ob 8. do 10. ure, nakar se prične sprejemni izpiti. Vpisovanje učencev v višje razrede (II.—VI.) bo v soboto dne 13. septembra ob 8. do 12. ure. Otvoritevna šolska maša se bo vršila v nedeljo dne 14. septembra ob 8. uri v mestni župni cerkvi, od koder odidejo učenci v šolo. Redni šolski pouk se bo začel v ponedeljek dne 15. septembra. Razredni (ponavljalni) in naknadni izpiti, kakor tudi vsi drugi izpiti (n. t. izpiti) se bodo vršili v času od 1. do 13. septembra, vselej ob 8. uri dalje po sporedu, ki je objavljen na uradni deski.

— Na deški in dekliški meščanski šoli v Trzinu prične šolsko leto 1924/25. dne 1. septembra. Oni učenci, ki imajo ponavljalni izpiti, se zglase tega dne ob 8. uri v ravnateljski pisarni. Vpisovanje za vse razrede se vrši 12. in 13. septembra od 8. do 12. ure istotam. Otvoritevna šolska maša bo 14. septembra. Redni pouk začneja 15. septembra. Prihlase za šolsko kuhinjo sprejema ravnateljstvo od 1. do 15. septembra.

— Drž. gimnazija v Mariboru. Začetek šolskega leta 1924/25 se izvrši v sledečem sporedu: 1.) V petek 5. septembra sprejemni izpiti za prvi razred, začetek točno ob 10. Istega dne od 8. dalje ponavljalni (razredni) izpiti za 4. a in 4. b razred. — 2.) V soboto 6. septembra od 8. dalje nižji tečajni izpiti (mala matura) za četrtošolce. — 3.) V torek, sredo in četrtek 9., 10. in 11. septembra, vsak dan od pol 9. dalje, ponavljalni (razredni) izpiti za vse razrede, razen četrtega. Oglasiti se morajo vsi v torek 9. septembra ob pol 9. — Ob teh dneh so tudi dodatni in sprejemni izpiti za razrede od drugega dalje. — 4.) V petek 12. septembra od 9. do 10. vpisovanje lanskih dijakov vseh razredov. Vsak se mora izkazati z lanskim izpisevalom. Istega dne se vpišejo (pri ravnatelju) dijaki, ki prihajajo iz drugih zavodov. — 5.) V nedeljo 14. septembra otvoritvena služba božja. — 6.) V ponedeljek 15. septembra ob 8. redni pouk. — Dijaštvo se mora točno držati napovedanih dni in ur. Zamludniki se ne uvažujejo.

— Pregled muslimanskih šol. Poseb. na že imenovana komisija bo pregledala vse muslimanske šole po Južni Srbiji.

— Na II. meščanski šoli v Ljubljani se zaradi nove odredbe začno ponavljalni in drugi izpiti 10. septembra. 13. sept. se vrši vpisovanje učencev. 14. sept. je skup. na služba božja, 15. sept. se pa prične redni pouk. — Ravnateljstvo.

— Na državni gimnaziji v Kranju se imajo javiti v sredo 3. sept. med 9. in 11. vsi učenci, ki imajo razredne izpiti. 4. sept. se vrše pisarni razredni izpiti, med 5. in 10. sept. pa ustni. Nižji tečajni izpiti so med 5. in 12. sept. K vpisovanju v I. razred imajo priti učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov v četrtek 11. sept. med 9. in 11. ter privedi seboj zadnje šolske izpisevala in krstni list. Poslednja dva zamorejo zunanji učenci poslati tudi po pošti ter priti potem naravnost k vsprejemnemu izpitu, ki bo 12. sept. ob 8. Vpisovanje učencev v ostale razrede bo 13. sept. od 9.—11.

— Mednarodni dijaški kongres v Varšavi. Dne 10. septembra se bo vršil v Varšavi mednarodni kongres dijaštva. Naše dijaštvo bo zastopano po 15 delegatih (Beograd 7, Zagreb 5, Ljubljana 3).

Julijska Krajina.

— Vedno Pula. Sedaj sta se postavila proti razlastitvenemu zakonu tudi istrski deželni zbor in puljski fašij. Slednji je predložil vladi obsežno spomenico, v kateri pripoveduje, kako ljudstvo z zaupanjem gleda sedanjo vlado in kako pričakuje od nje pomoči. Vlada je potom svojega načelnika to pomoč tudi obljubila. Ta načelnik vlade pa je tudi voditelj fašizma. Ni dopusten razgovor o njegovi besedi, ker ta ima veljavo nečesa, kar se mora zgoditi. Vlada ne more hoteti, da bi puljsko mesto razpadlo, ne more hoteti, da bi se vznemirjalo še dalje vsakdanje življenje, marveč mora prinesiti odrešenje. To je pisano naravnost na naslov Mussolinija, ali pomagalo ne bo nič, to je je eden zadnjih obupnih ključev h končnemu razpadu puljskega mesta.

— Odvetnik dr. Tuma se preseli v Ljubljano. Poročajo, da se preseli odvetnik dr. Tuma v kratkem v Ljubljano, ker ni dobil italijanskega državljanstva. Svojo pisarno izroči drugemu slovenskemu odvetniku.

— Odvetnik dr. Wilfan je odpotoval 20. t. m. v Bern v Švici, da se udeleži seje interparlamentarne Unije kot delegat jugoslovenske narodne manjšine v Italiji.

— Spominska plošča na Poldanovcu. V nedeljo odkrijejo na Poldanovcu spominsko ploščo znanemu goriskemu turistu T. Ternoliju, ki se je lani tam ponesrečil.

— Naselbina Italijanov iz Julijske Krajine na Kavkazu. Iz Rima poročajo, da je prišlo iz Moskve obvestilo sveta za obrambo in delo, po katerem se oddaja skupni Italijanov iz Julijske Krajine naprosena poljedelska koncesija. Odkazan jim je na severnem Kavkazu teren za poljedelstvo, živinorejo in trtorejo.

„Slovenec“ in „Trgovski glasnik“.

Ker »Slovenec« rad posnema iz »Trgovskega Glasnika« to, kar slučajno ne nasprotuje klerikalni zagrizenosti, mu priporočamo tudi članek »S IV. Ljubljanskega velesejma«, v katerem piše včerajšnji »Trgovski Glasnik« med drugim tako-le:

»Izredno poveljen razmah industrije v Sloveniji je posledica zelo ugodnih razmer na notranjem trgu, ki je nastal z osvoboditvijo, ujedinjenjem in ustanovitvijo enotne države južnih Slovanov. Ljubljana je postala tako, kakor pravi »Jutro«, ključ za Jugoslavijo in balkanski polotok: ona v velikem posreduje v celokupnem uvozu in izvozu države in v tej vlogi, ki bi je nikoli ne imela niti v Avstro-Ogrski, niti v posebni slovenski državi, izredno dobro profitira, kar je razvidno že iz napredka in gospodarske okrepitve Ljublane in celokupne Slovenije.

Zato se ne moremo dovolj načuditi, da je »Slovenec« v uvodniku, ki je izšel baš na dan otvoritve velesejma, sprožil vprašanje o tem, da smo »različni jugoslovenski narodi«, da smo mi, Srbi »zavladali nad ostalimi jugoslovenskimi narodi pod pretvezo, da jih je Srbija osvobodila«, da je izmišljena fraza o »narodnem edinstvu« samo zato, da bi velesrbstvo moglo podjarmiti Slovence in Hrvate, da bi »raznarodili Hrvate in Slovence, da ne bi čutili kako se politično in gospodarsko vnovič zaslužujejo itd.

Kaj naj na to odgovorimo?

Slepo partizanstvo je zastrpilo »Slovenca«, da je pozabil celo izjavo g. Korošca, dano v parlamentu leta 1919., da ni treba za Slovence posebej čitati spomenice; s tem je g. Korošec v imenu slovenskih poslancev priznal edinstvo jezika, jezik pa pomeni, kakor je znano, bistveno nacionalno obeležje. In Slovenci res govorijo z ostalimi južnimi Slovani isti jezik; oni so celo ohranili najbolj tipične oblike starega srbskega jezika. Oni tvorijo z nami eno nacijo ne le po starini, nego tudi po obnavljanju naših naselbin, ki

so se ustavljale, na krajnih mejah Slovenije in polnile njeno notranost. Te naše naselbine so sprejemale po vzgledu pradedov katolicizem, četudi so še danes le unijske in najsi še dandanašnji izpovedujejo pravoslavje. Ti, pravoslavni, so se ohranili v Beli Krajini, in na letošnjem velesejmu imajo svoj oddelek pod imenom: Belokranjska domača industrija. V tem oddelku so zastopani naši tipični predpasniki, nogavice, čutare, pastirske piščalke, prihihi in mnoge pletenine z ornamentizirane starine.

S tem, da »Slovenec« krivo tolmači stvari, dela očividno krivico srbskemu delu našega skupnega jugoslovenskega naroda in trga njegovo ranjeno srce: podtika mu namene, ki jih nima in dela, ki jih sploh ni, zakaj »Slovenec« govori o gospodarskem zaslužjenju, ki ga vrše Srbi nad Slovence, daš Srbija svojih predvojnih podjetij še ni obnovila niti za 40%. Četudi so prešli vojni škodovanci v Srbiji obligacije, za katere dobivajo komaj 13%, od reparacij nabavljenih vagonov pa imajo v izobilju tudi že-

leznice v Sloveniji, vendar govori »Slovenec«, da je velesrbstvo podjarmilo Slovence. Da je pa razmah našega gospodarstva v Sloveniji posledica današnjega gospodarskega trga v sedanjih ujedinjenih nacionalni državi, in da bi bil tako velik razmah nemogoč v Avstro-Ogrski ali v posebni državi Sloveniji, o tem si »Slovenec« ne belil glave.

S takšno pisavo in politiko »Slovenec« ne služi niti gospodarskim interesom celote, niti gospodarskim interesom trgovcev, obrtnikov in industrijalcev v Sloveniji. Slednjim on s takšno pisavo in politiko samo izpodkopava temelje. Največji in največ interesa na popolnem, integralnem narodnem in državnem edinstvu imajo v prvi vrsti baš gospodarski krogi Slovenije.

Kdor to edinstvo izpodkopava, nasprotuje faktično vitalnim interesom gospodarskih krogov te naše lepe in simpatične pokrajine, ki jo mi tem bolj ljubimo, čimboli si gotovi njeni krogi prizadevajo, da nam zastrupe skupno nacionalno življenje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1924.

Klerikalci in — generaliteta.

Nedavno tega je imel klerikalni poslanec Žebot pri Sv. Petru poleg Maribora shod. Žebot igra, kakor je znano, med klerikalnimi tigri veliko vlogo in je najglasnejši med kričarji v parlamentu. Ker ne zna brzdati svojega jezika, je dr. Korošcu napravil že mnogo neprijetnosti v narodni skupščini. Da potem ne polaga na tehnično svojih besed na shodi, ki jih prireja, je samo ob sebi razumljivo. Tudi na shodu pri Sv. Petru je govoril, kakor pač govori neodgovoren demagog, ne pa kot narodni poslanec, ki se zaveda svojih dolžnosti nasproti ljudstvu, ki ga zastopa, in nasproti državi, ki jo tvori to ljudstvo.

Ko je prostaško, kakor je samo on vaju, okrcal prejšnjo vlado in nasprotne politične stranke, je jel govoriti o uradnikih, ki jim je grozil, da jih nova vlada premesti vse zapored v Makedonijo, ako se ne uklonijo klerikalnemu terorju. Razpravljajoč o vojaštvu, je podarjal, da morajo vsi slovenski vojniki služiti doma, ker morajo biti ljudstvu pri roki in ker se ne sme trpeti, da bi z njimi razpolagali ljudje, ki ne čutijo z njimi. Pri tej priliki si je pošteno ohladil svojo jezo nad — generaliteto. Ni je privoščil dobre besede. O avstrijskih generalih je mož včasih drugače govoriti. Povzdigoval jih je v nebesa in se valjal pred njimi v prahu. Danes so naši generali kri naše krvi, sinovi našega naroda, zato pa govori gospod Žebot o njih kakor o svojih hlapcih. Najbolj jim zamerja to, da ne trobijo v en rog s separatisti. Očita jim, da so poslušno orodje v rokah Nikole Pašića. In temu — je rekel — se ni čuditi, saj je Pašićeva vlada imenovala kar 70 novih generalov in odslavila zadnjega generala Slovenca in Hrvata iz armade. Vsi novi generali so bili imenovani — ne zaradi svojih sposobnosti, marveč zaradi svoje pripadnosti k Pašićevi stranki. Pašić jih je imenoval, jim dal ministrske plače in avtomobile, da mu v sili priskočijo na pomoč. In potreboval jih je kmalu. Ko je nastala nevarnost, da dobi vladno krmilo v roke Davidović - Korošček, je poslal Pašić te generale h kralju, da preprečijo to nevarnost. Generali so vladarju nastavili nož na prsa in rekli: »Ti, kralj, ali res misliš dati vladno opozicijskemu bloku? Ako to storiš... Žebot ni povedal, kako so generali kralju zagrozili, češ da tega »ne sme povedati, ker ga baje ne štiti — imuniteta«, pač pa je ugotovil, da se je vladar prestrašil in ni več hotel »konferirati« z opozicijskim blokom. Nekoga lepega dne pa je vladar poklical zastopnike bloka na Bled in jim sporočil, da sedaj lahko sestavijo novo vladu, »ker ima že večino generalov za seboj...«

Tako je govoril poslanec Žebot na javnem shodu in slikal naše generale kot ljudi, ki ogrožajo samega vladarja. Demagoški namen teh njegovih izjav je prozoren! Vzбудiti v ljudstvu mržnjo proti onim, ki stoje na čelu naše vojske, in izzvati v ljudskih masah protivojaško razpoloženje. Da-li je to v interesu države in naroda, o tem naj razmišljajo oni, ki imajo državno krmilo v svojih rokah!

★ ★ ★

— Posle velikega župana Ljubljanske oblasti je včeraj prevzel novoimenovani veliki župan Teodor Sporn. Novoimenovani župan mariborske oblasti dr. Vodopivec prevzame svoje posle danes. Pri tej priliki nemara pove, ako je v svojem poslovanju res podrejen velikemu županu ljubljanske oblasti, kakor je to poročal »Slovenec«.

— Na naslov jugoslovenskega Sokolstva si je dovolil »Slovenec« infamno notico, v kateri pravi, da Sokol že davno ni nobena splošna slovenska narodna institucija, ampak je danes izključno samo organizacija reakcionarnega liberalnega buržuazije. Specijalno pri nas pa da je Sokolstvo Pribeževičeva garda in pomeni uniformirani duševni zastoj in nazadnjaštvo. Ta nesramen napad na glavno oporo slovenske misli priporočamo vsemu Sokolstvu brez komentarja. Posebno pa opozarjamo na klerikalno infamijo bratske češkoslovaške Sokole, da bodo informirali kakšni elementi so v Jugoslaviji na krmilu.

— Z analfabeti je križ. »Slovenec« je prečital našo včerajšnjo notico, ni si pa zapomnil, da so bolgarske oblasti odkrile boljše v višk o zaroto in našle več skladišč boljševiškega orožja, pripeljanega v Bolgarijo iz Rusije. Klerikalno zavijanje je v tem slučaju budalost in infamija obenem. Sicer se pa poznamo in vemo, kam pes tace molli. — Kokeritirati je treba s prevratnimi elementi, ker bi sicer šla »Slovenec« in Koroščeva garda k vragu.

— Kako globok problem se zdi »Slovencu« vprašanje, odkod se rekrutirajo po vojni klerikalni backi. O tem problemu bi vedel »Slovenec« napisati veliko lepega. Že verjamemo, ker poznamo jezuitsko moralo in katehetsko zgornost, ki zna tudi iz plevla pričarati vrtnice. To pa nima prav nič opraviti z nepobitno resnico, da se je klerikalizem razpasel na račun socijalističnih struj in da držji mase v svojih rokah edino le s pomočjo popolnega zaslužjenja človeškega duha, ki ga kroti po njegovih navodilih katolicizem.

— Nove vojašnice. Sezidajo se nove vojašnice v Štipu, Vinkovcih in Beorvu. V to svrhu je ministrstvo odobrilo potrebne kredite. Koliko?! — Kako so grmeli klerikalci proti militarizmu in vojašnicam, dokler niso prišli na vladu njih ljudje. Sedaj pa, prei največji antimilitaristi, dovoljujejo kredite za nove vojašnice. Tako se tigri vedno bolj razkrinkujejo kot skrajni demagogi in sleparji ljudstva.

— Člane jugosl. novinarskega Udruženja, sekcija Ljubljana, ponovno opozarjamo na izredni občni zbor, ki se vrši jutri, v soboto, ob 16. v restavraciji Košak na Krekovem trgu. Člani, ki se ne morejo obnege zbora osebno udeležiti, naj pisмено pooblaste z zastopstvom koga od svojih tovarišev.

— Odbor.

— Železniška zveza Ljubljana-Sušak. Iz Beograda poročajo, da pripravlja ministrstvo saobračaja načrt za trasiranje železnice proge Kočevje-Srpske Moravice. Tako bi prišli s časom do direktne železniške zveze Ljubljane s Sušakom, o kateri se je že toliko razpravljalo. Ali vsem iz ministrstva saobračaja ni dosti verjeti in ni treba misliti, da se črta do Sušaka zgradi jutri, ako spusti Sušnikovo ministrstvo v svet kak voest o pripravi za novo železniško črto! Klerikalni voditelji obljubljajo vedno mnogo, store pa malo ali nič.

— Predavanje o higijenski razstavi. V soboto dne 23. t. m. predava ob 16. uri g. dr. Tona Jamar, zdravnik v Ljubljani — »Problem jetike v Sloveniji«.

— Zakon o prometnem oseboju. Sestavljena je v ministrstvu saobračaja komisija, ki ima nalogo, da pripravi predlog za izpremembo zakona o državnem prometnem oseboju in ureditvi razvrščanja celokupnega železničarskega oseboja.

— Radio-koncerti v Beogradu. Koncem avgusta prične v Beogradu v rabo, viki stanici funkcionirati aparat za radio-koncerte, ki se bodo slisali ne samo pri nas, marveč tudi v drugih središčih Evrope. Koncerti se bodo vršili zvečer med 6. in 7. uro. Aparat instalirajo v kratkem. Sedaj se vrše naročila v poštne ministru, nato pa dospe v Beograd velika količina aparatov raznih tipov in tudi po raznih cenah, tako da se radiotelegrafska služba ne bo omejevala zgolj na premožnejše sloje.

— Cenejši tobak? Te dni se vrši v Beogradu v upravi državnih monopolov zborovanje strokovnjakov iz državnih tobaknih tovarov. Razpravljalo se bo o povečanju tobačne produkcije in o znižanju cen tobačnim izdelkom.

— Aeroklubi na Sušaku. To dni se punje na Sušaku podružnica Aerokluba iz Beograda.

— Kongres antropologov v Pragi. Mednarodni inštitut za antropologijo, ki je bil ustanovljen leta 1920, bo imel od 14. do 21. septembra v Pragi svoj kongres pod predsedstvom prezidenta Masaryka.

— Za ureditev vojaških grobov. V ministrstvu vor je pripravil načrt za ureditev grobov naših padlih junakov v Sloveniji in na Krfu.

— Preprečenje ružnih je po naših kazenskih zakonih precej občutno kaznivo. Tako je našel nekdo Ruž, Vandrovič, brata Ivana in Miha Jurčiča, v okolici Ljubljane ravno, ko sta šla denar. Prišel je v hišo ekskurzor, kot bi priletel iz neba in je stal pri denarju, katerega je hotel zarubiti za Janezovo terjatev. Tedaj pa se je vnel preprič, ker je brat Miha zabral ružbe denarja, češ da je ves denar njegov. Tudi je vzel ekskurzor srebrno ura, češ da je ura last brata, ki je padel v vojni in jo nosilo sedaj vsi, kadar jo kdo potrebuje. Pri tem pa je bil Miha še toliko nepreviden, da je očital ekskurzorju, da mu je z mize denar ukradel. Državni pravdnik je ugotovljal, da ne gre tu za lastniško pravico, čegar je denar, ker se ga kasneje lahko izloči, marveč da gre dejansko res za preprečenje ekskurzorja. Vendar pa sta bila brata radi te obolavitve oproščena, ker je bil res denar bratov, obsojen pa je bil Miha na en teden zapor, ker je očital ekskurzorju v službi tatvino.

— Čigave so stvari? L. Z. in F. R. sta 13. avg. t. l. v št. Vidu prodajala 1 velik električni zaganjač E 440, P. S. 20, 1 manjši zaganjač E 220, 1 P. S., 1 prepratič K. A. 81 III, 1 električni amperometer E 220, 3 P. S., 1 električni voltmeter Nr. 1452, 1 električni mali zračni motor, 1 prepratič na napravo električne luči. Stvari so domnevno ukradene. Ogledajo se pri sodišču v Ljubljani soba 25.

— Stavka v beogradski elektrarni. Dne 20. t. m. so pričeli stavkati delavci beogradske elektrarne. V stavko so stopili, ker jim je uprava elektrarne odbila zahtevo glede 30odstotnega povznanja plače. Uprava je ponudila samo 10 odstotkov povznanja. Stavka vsega skupaj okoli 150 delavcev. Vodstvo uprave je mnenja, da ima stavka politično ozadje in je sklenilo odpušiti stavkujoče delavce in jih nadomestiti z novimi.

— Nagrade za pouk abeced. Ministrstvo prosvete je odredilo, da se izplača vsi učiteljem, ki so imeli abecedne, sive tečajne, posebne nagrade, ki znaša 50 dinarjev za vsakega učenca, ki se je naučil čitati in pisati.

— Letni veliki Jernejev sejem za vino in kramarje se vrši v ponedeljek dne 25. avgusta t. l. v št. Jerneju na Dolenjskem.

— Zastupila moža in pastorka. V Va. likem Bečkerku je bila prijetja Melanija Relić, bogata vdova, čije mož in pastorek sta umrli pred kratkim naglo smrti. Spo. ne se je smatralo, da je oba zadela kap. Re. Hčevi sorodniki pa so sumili vdovo, da je moža in pastorka zastupila. Oblasti so iz. vršile ekshumiranje obeh trupel, pri čemur se je ugotovilo, da se v njih nahaja arsen. Vdova, ki je bila aretirana, taji vsako krivdo.

— Oropan trgovca. Na cesti izmed Bo. Janovca in Skoplja je tolpa maskiranih razbojnikov napadla nekoga trgovca iz Skoplja in mu vzela 300.000 dinarjev.

— Kolera pri Zemunu. V Beški pri Zemunu je obbolelo in umrlo pet oseb. Gre za slučaj azijske kolere. V Beško je odpotovala posebno sanitetna komisija in ukrenila vse potrebne varnostne odredbe.

— Kupčija z dekleti. Monter Ferdinand Juvan, stanujoč v hotelu »Evropa« v Sarajevu, je prijavil policiji, da mu je pred 14 dnevi ponudila neka Milka Stanić napredaj devčkov, s katero bi smel početi, kar bi hotel. Za to »uslugu« je zahteval najprej 5000 dinarjev, kasneje pa je izjavila, da je zadovoljna tudi s 3000 Din. Juvan je smatral žensko za blazno in je menil, da uganja samo komedijo ter zadeve ni takoj prijavil policiji. Medtem je zagnal, da je Stanićeva omenjeno devčko, ki se piše Matilda Krk in je stara 18 let, pred kratkim prodala nekemu Židu na Bendbaši. Policija je uvela obširno preiskavo, da se dožene resnica o stvari.

— Pozor pred sleparjem. V Zadnjem času pojavil se je na Dolenjskem pod krin. ko agenta društva za prodajo Singerjevih živalnih strojev človek, kateri se predstavlja pod imenom Dim odnomo K. J. Kuehrn, zastopnik centrale in filijale Zagreb-Belovar. Od trdke nima nobenega pooblastila. Oslepel je že več strank s tem, da prevzema nakupnino za prodane stroje, katere seveda stranke nikoli ne bodo dobile. Javnost opozarjamo pred tem sleparjem.

— Tatinska služkinja. Včeraj je bila prijeta 18 letna služkinja Franciška Erčec, ki je bila uslužbena pri gostilničarju Košaku v času od 10. do 16. tm. Odnela pa je pri odhodu svojim trem tovarišicam različne predmete in obleko v vrednosti 670 Din. Oddana je bila sodišču.

— Drzen vtiom. V noči od 21. na 22. tm. je bilo vtiomje v trafiko in trgovino Cirila Kranjca na Prulah. Tatovi so odnesli večjo množico cigare, tobaka, dve kmetki sukni, nekaj zlatnine, 50 komadov čokolade in razne pisarniške potrebščine, vse skupaj v približni vrednosti 4000 Din.

— Arretacije radi beračenja. Radi beračenja je bil na Vodnikovem trgu prijel brezposelni Derok Marko iz Sušice. Na Rimeki cesti je bil aretirani brezposelni mizarški pomočnik Fran Jarc in v Dalmatinovi ulici neki Srečo Kostal.

— Policijske prijave. Tekom včerajšnjega dne so prišle na policijo sledeče prijave: radi tatvine 2, kaljenje nočnega mlru 2, pljanosti 3, nedostojnega vedenja 1, cestno-policijskega reda 1, pasjeje kontumacia 2. — Arretacije: radi beračenja 5, radi nadlegovanja pasantov 1.

— Čajne mešanice v srebrnih zavitkih s znamko »BUDHA« so priznane najboljšje. Dobe se povsod. Zahtevajte navodila.

— Razprava proti naredniku Rumpu v Zagrebu. Meseca marca t. l. je narednik Avgust Rump, rodom Slovenec, v Zagrebu umoril in oropal zagrebškega trgovca Dragutina Kelkovića. Rump je bil še uro kasneje po strahovitem umoru prijel. Pred vojaškim sodiščem v Zagrebu se bo vrnila v ponedeljek dne 25. t. m. razprava proti morilecu. Obtožen je roparskega umora. — Rumpel se zagovarja, da je Kelkovića ustrelil v samoobrambi.

— Ogenj na letnem telovadišču. V sredo popoldan je bilo na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola požarko gašenje s gasilnim aparatom znamke »KNOCK-OUT«. Prisostvovalo je nad 1000 ljudi. Za požarko je bila postavljena piramida, dolga 5 m, široka 3 m in visoka 2 metra. Zgrajena je bila v obliki elipse s enim nadstropjem. Vsa koliba je bila obložena s približno 350 kg suhih drv ter 150 kg mrvne in slame. Vse material je bil v prisotnosti vsega občinstva dobro prepojen s petrolejem in bencinom. Ko se je piramida prižgala, je v momentu izbruhnil močan ogenj. Za gašenje ogromne goreče piramide se je uporabil gasilni aparat od 100 litrov vsebine. S tem aparatom je pogasila ves velik požar ena oseba v roku ene minute. Potem se je pokazalo občinstvu uporabljenega aparata od 10 km. S tem, da se je aparat enostavno obrnil, je pričel takoj delovati. Posebnosti vseh aparatov znamke »KNOCK-OUT« je, da ne gase z vodo, ampak s penami. Kamor ista pade, takoj uduši ves ogenj. Na naše informacije, ako pena škoduje obleki in sploh materialu, se nam je pojasnilo, da ista ne pušča nikakih sledi ter je popolnoma neškodljiva. Trdika, ki je napravila gornji požarko, ima tudi specialne aparate za gašenje čistega bencina, olja, petroleja itd., na kar opozarjamo zlasti veletrgovine in trgovine z lahko gorljivimi tvarinami. Priporočamo, da se s temi aparati zamore udušiti ogenj gorčih rezervoarjev, bencina, petroleja itd., ne da bi se pri tem kakorkoli pokvarila kvaliteta preostalega materiala. Z izumom tega aparata je napravljen nov velik korak k obrambi našega premoženja ter je vsem industrijskim in trgovskim obratom nabava kar najbolj priporočljiva. Glavno zastopstvo za vso Slovenijo ima »MEXIDA«-družba z o. z. Ljubljana, Kolodvorska ulica, št. 34/II, kjer se interesantom vsa pojasnila na razpolago.

— Zvonik, izložen v drogeriji »Adrija« v Šelenburgovi ulici, napravljen je iz škatlje v celem svetu poznate Ovomaltine, ki je pripravljena iz svežih jajc, mleka, kakava in sladnega ekstrakta dr. Wanda.

O TA PARFUM!

Prijeten vonj se razširja po paviljonih sejmišča. Parfum... Vse diši kot po rožicah, vsak se naslaja ob tem zlahtnem vonju. In tu je parfum udaril v nos tudi Romani Janc, ki ima v ostalem 24 ur časa na dan... Bila je včeraj na velesejmu. Hodila je od paviljona do paviljona, od koje do koje, slastno je vskavala duhteče vonjave in se s hrepenenjem ozirala po izlozih. Sukala se je zlasti okoli parfumov in njen pogled se kar ni mogel ločiti od vabljivih steklenic z duhtečo tekočino. Njeno hrepenenje po parfumu je postajalo vedno večje in večje. Ni se mogla brzditi. V neopaznem trenutku je tam pri tvidi Bartl izmaknila dve steklenici parfuma, vredni okrog 500 Din. Sicer pa Romane cena ni zanimala... Okrenila se je in hotela oditi brez slovesa, brez plačila. Usoda pa je hotela drugače. V trenutku je zagledala dolgo prstno Romano lastnica koje in jo je pri jela. In sedaj je morala nesrečna Romana oditi v prostore, kjer ni nebeških dišav. Oh, ta parfum...

Iz Celja.

— Za III. porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču je imenovan za predsednika porotnega sodišča v Celju dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Jos. Kotnik, za namestnike viš. dež. sodni svetnik dr. Friderik Bračič, viš. dež. sodni svetnik dr. Ivan Premščak ter dež. sodni svetnik Valentin Levnič.

— Nušičev večer v Mestnem gledališču. V sredo zvečer je priredilo intimo gledališče iz Beograda pod vodstvom M. D. S. Spasića v našem mestnem gledališču Nušičev večer. Vprizorilo so se štiri enodejanske, tri Nušičeve in ena Spasićeva. va. Gostje so dobro igrali ter svoje vloge rešili povojno. Tudi gledališče je bilo razprodano.

— Šehovski match v Celju. V dne 23. in 24. tm. se vrši v klubovnem lokalu Kavarne »Evropa« šahovski match med Varadinom in Celjem. Tekma bo zelo zanimiva, ker sta kluba skoro enako močna.

— Mestno parno kopališče bo radi popravila kotla od 24.—28. tm. zaprto.

— Poročili so se g. Davorin Kolšek, cand. med. in predsednik kluba napr. slov. akademikov v Celju z gđ. Danico Jedratič, četo, hčerko policijskega nadzornika v Celju. Bilo srečno!

Iz Maribora.

—m Prerekanje radi znakov. V sredo zvečer se je pred Grajskim kinom zgodil incident, ki je povzročil precej razburjenje po mestu. Skupina mladih ljudi je zapazila nekoga bivšega kapetana, sedaj bančnega uradnika v Zagrebu, ki je prišel na poset svojih sorodnikov v Maribor. Opazili so pri njemu znak hrvatskega Sokola, ter zahtevali, da znak odstrani. Ker tega ni hotel storiti, je prišlo do prepira, da je morala posredovati policija. Za strankina je bila situacija košljiva, pa jo je rešil se. lo taktno. Povabil je vse skupaj na policijski komisariat, kjer so se morali seveda vsi legitimirati. Tam se je košljiva afera končala s tem, da je policija izjavila, da nima povoda zahtevati od nosilca znaka Hrvatskega Sokola odstranitve, naker je prisodeti, da napravi konec razburjenju, prostovoljno znak odstrani in se.

—m Košljiva stanovanjska afera. Med stanovanjskim uradom in mestno občino se raspieta v tem času zanimiva afera radi stanovanja bivšega inženjera pri mestnem električnem podjetju, ki je imel naravno stanovanje v hiši Trgovskega gremija. V to stanovanje se želi preseliti trgovec in predsednik Trgovskega gremija g. Weizl. Njegovo stanovanje pa je lastnik Frang še določil policijskemu šefu g. Kerševanu, ki še tretje leto biva s družino daleč zunaj pri Ljudskem parku, kar ga zelo ovira pri njegovih uradnih poslih. Trgovski gremij je g. Weizlu že določil bivšo Toplakovo stanovanje, čemur pa mestna občina nasprotuje. Dosedanje Weizlovo stanovanje je baže že pramo toda vseliviti policijskega šefa nasprotuje najbolj tudi predsednik stanovanjskega urada.

—m Tatovi na sodišču. Okrožno sodišče je postalo edorad tatov, zlasti koles, včasih pa celo talarjev g. sodnikov. V sredo je neki stranki iz Nove vasi zopet bilo ukraden kolo, katero je stranka za par minut pustila na hodniku. Čudno je, da okrožno sodišče, še sedaj ni nastavilo posebnega pasnika vsaj na hodnik, kjer so skoro vsak dan ponavljajo silne tatvine.

—m Neurje. V četrtak krog 10. je div. jala severozapadno okraj državne meje večja nevihta, ki je sanela v Maribor le par minut trajajočo hudo ploho. Toplomer, ki je še par minut prej kazal na 20, je o ledenomrzlem vetru padel na 15. V okolici se je pojavil le hud piš, naker se je zjasnilo. Drava je od srede zelo narasla.

—m Za bojklast poljijski zapor. V sredo popoldne je bilo v Danjkovi ulici mnogo razburjenja. Tam biva neki mož, ki trpi na bojklasti. To pot ga je strašno prišlo. Rešili oddelke ga je skušal spraviti v bolnico, kjer ga pa niso hoteli sprejeti. Ni kasalo drugega kakor, da se ga je policija uamila in ga, ker drugega prostora nima, dala v zapor.

Dopisi.

— Puškarna v Kranju. Iz Kranja nam pišejo: Puškarna se je ustanovila na združni podlagi pred štirimi leti in se je zadnji čas uredila kot najmodernejša tovarna orožja. V svojem obratu zaposluje 60 delavcev, večinoma strokovnjakov-puškarnikov Slovencev iz Koroške in Čehov. Za izučitev domačih delavcev zaposluje zadostno število vajencev. Izdeluje lovske puške vseh modernih sistemov in je tako v cenji kot v kvaliteti z inozemskimi izdelki konkurenca. Njena produkcijska dostojne za tuzemstvo in eksportira svoje izdelke tudi v CSR. Poleg pušk izdeluje tudi samokrese in točne malokalibrske strelne puške. Industrija je velike važnosti za naše lovstvo, samobrambo in šport. Omenjamo tudi, da posluje že tri leta v Kranju državna strokovna šola za puškarnstvo, katera izučuje lepo število učencev za to stroko. Izučeni bodo tudi najboljši državni puškarski mojstri, kar je za našo armado največje važnosti. Vendar je bojazen, da se šola letošnje leto zapre, in to v sled malenkostnih plač, katere dobivajo strokovni učitelji. Pozivamo merodajne faktorje, da se za to šolo kar največ zavzamejo.

Turistika in sport.

— S. K. Hermes sklicuje za danes (petek) zvečer sestanek vseh rednih članov. Udeležba obvezna. Sestanek se vrši v dru. števnem lokalu.

— S. K. Hermes priredi v nedeljo 24. tm. cvetlični dan. Darujte vsi!

— Admira (Dunaj) : Ilirija. Jutri, v soboto ob 17.30 ter v nedeljo ob 17. uri se vršita na sportnem prostoru Ilirije nad velesejmiščem nogometni tekmi med prvorazrednim dunajskim klubom Admiram in našim prvakom Ilirijo. Prireditvi spada med redke velikopotezne sportne prireditve v Ljubljani in jamčita za resnično prvorazredno sport. Za Ilirijo sta tekmi posebnega pomena kot priprava na bližnje tekme za državno prvenstvo (7. septembra sarajevski A. S. K.) Rezultati, ki jih je dosegla Admira v prvenstveni konkurenci na Dunaju, se glase: Amateure 1 : 3, Hertha 1 : 0, Rapid 1 : 2, Vienna 0 : 2, Hakoah 1 : 0, Slovan 1 : 0, Sportklub 2 : 0, Wacker 1 : 0, WAF 4 : 2, Ostmark 2 : 0. Admira postavi proti Iliriji kompletno prvo moštvo, v kojem igra več avstrijskih reprezentantnih igralcev. Predprodaja vstopnic se vrši v trgovini J. Gorec.

— Svetovni mojster v težki atletiki Marjan Matijević nastopi na prireditvah težkoatletične sekcije S. K. Slovana, ki se vrše v soboto 23. in v nedeljo 24. tm. ob pol 9. zvečer v Narodnem domu. Marjan Matijević je izvajal svoje produkcije v vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Afrike in povsod zadivil v navdišli publiko. Na svojem triumfalnem potovanju si je pridobil prve svetovne nagrade v svetovnih sloves. Ta junak iz Like drži v zobeh 600 kilogramov in pleše s njimi kolo, dalje krivi železne drogove v spiralo itd. itd. Njegov program obsega sama čudesa, ki jih Ljubljana še ni imela prilike videti. — Marjan Matijević se je na svojem potovanju po Sloveniji ustavil v Ljubljani, da nastopi kot gost na prireditvah S. K. Slovana, kateremu hoče s svojim nastopom pomagati, da dvigne svojo težkoatletično sekcijo. Poleg programa M. Matijevića se bodo predvajale na prireditvah tudi rokoborba in boks. V francoski rokoborbi nastopita atletičar (srednje teška teža) : Pipenbacher (teška teža), v rimsko-grški rokoborbi Bardorfer (srednje teška t.), Kobinský (srednje teška t.), Miklavčič (parazna t.) : Banovec (parazna teža). V angleškem boksu nastopijo atleti Vavpotič (srednja t.) : Legat (sred. t.), Japelj (srednja t.) : Bar (lahka t.). — Sobota in nedeljska prireditve S. K. Slovana bodo na Ljubljano prava senzacija. — Šlika atletičar M. Matijevića so razobešene po vsem mestu. Del njegovih odlikovanj se nahaja v sloški trgovini Maglič.

Bernh. Stoeber-Werke - Razstava v paviljonu F 148
Stettin 5293
Zastopnik L. Baraga
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. C/I
slovitih pisalnih in
„Stoeber“ šivalnih strojev

Gospodarstvo.

O bodočnosti velesejmov.

Velesejm je predvsem institucija, ki so jo rodile povojne gospodarske razmere. O potrebi velesejmov, njih razvoju in nadaljnjemu obstanku so mnenja precej deljena. Splošno se priznava njih gospodarski pomen, o njih trajnem obstoju pa so mišljenja precej skeptična in si precej ostro nasprotujejo. Povojna konjunktura je porodila celo vrsto teh gospodarskih institucij, ki so v ostrem konkurenčnem boju za nadaljni obstoj in procvit.

Obče pomanjkanje blaga in veliko povpraševanje je omogočilo obstoj in uspeh sličnim prireditvam, ki bi ga v kolikaj normalnih razmerah absolutno ne dosegli. Naravno je, da so po prvih uspehih razni velesejmi prenehali, ker so jim manjkali eksistenčni pogoji in ker je bila prehuda konkurenca sličnih, bolje organiziranih prireditev.

Prvi predpogoj obstanka vsakega gospodarstva je njegova rentabilnost. Gospodarsko življenje je hladen račun in se ne ozira ne na politične, še manj pa sentimentalne momente življenja.

Za gospodarski procvit vsakega podjetja je gotovo velevažna reklama, organizatorična sposobnost vodstva, vendar pa vse te vrline ne garantirajo končnega uspeha podjetja, ako niso dani za njegov obstanek naravni gospodarski predpogoji.

Za uspeh velesejma je predvsem merodajen kraj, kjer se vrši. Kraj mora biti predvsem važno prometno križišče, bližnja in daljna okolica kolikor mogoče industrijsko in sploh gospodarsko razvita, prometna sredstva zadostna, cenena in točna. Mnogo doprinaša k uspehu postrežba tujih gostov, zmerne cene in prijaznost prebivalstva, momenti, ki igrajo kaj veliko vlogo v občejanju s tujci.

Neprijazen ambijent tujce odganja, prijazen pa jih vabi, zapušča ugoden vtis in spomin, kar je pač največje važnosti za kredit v tujem svetu.

Velesejmska prireditev mora biti enotna, okusna, raznovrstna in na kolikor mogoče malem prostoru mora biti razstavljenega kar največ blaga.

Velevažno je vprašanje razstavnih stroškov.

Kolkor so manjši, toliko večja je privlačnost sejma. Ako razstavljalet ne proda niti toliko, da bi kril svojo režijo, ki je pri sedanjih razmerah precej visoka, za manjša podjetja celo težko znosljiva, je v tem slučaju vsaki takl prireditvi popolnoma izpodrezen koren njenega nadaljnega obstoja.

Velesejm mora biti verna slika celokupnega gospodarstva v državi, v kateri se vrši, posebno pa blaga, ki tvori glavni predmet izvoza. Ni pa s tem rečeno, da mora biti velesejm izključno lokalnega značaja, potrebno je, da se pritegne in privabi kar največ tujih producentov, primerjava blaga, konkurenca so faktorji, ki so velike važnosti za razvoj domačega gospodarstva. Konkurenca boljša kakovost domačih proizvodov in jim omogoča osvajanje tujih tržišč.

Med razne velesejme, ki so v veliki meri zadostili gornjim predpogojem za nadaljni procvit in nadaljni obstoj, lahko mirnega srca in brez lokalnega patrijotizma prištevamo prav ljubljanski velesejm.

Ljubljanski velesejm sam na sebi ni tako impozanten pojav, kakor morda druga slična podjetja, vendar pa po ličnosti, naravnost umetniškem okusu razstavljenih produktov, prekaša daleč razne sejemse prireditve. Gornje mnenje se čuje lahko vsaki dan. Vnanja in notranja slika letošnjega velesejma je naravnost vzorna in paviljon, kjer je razstavljen priroda Slovenije, je naravnost krasen. Tu imajo tujci najlepšo priliko, spoznati krasoto ožje slovenske domovine in s tem je velesejem za eno privlačnost bogatejši.

Velesejm ima skoro popolnoma industrialen značaj. Nerazumljivo se zdi marsikomu, da naša prirodna bogastva niso zastopana.

Jugoslavija izvažja pač v ogromni večini agrarne, žumarske in rudniške produkte, ki so pa na velesejmu malo ali pa nič zastopani.

Konjerejska razstava bi bila prvi korak v tej smeri in bi bilo vodstvu velesejma nujno priporočati, da vstraja in ne ostane pri tem prvem koraku. Jugoslavija je dežela najrazličnejših prirodnih pridelkov in želebi bi bilo, da se enkrat dobi sistematičen in celokupen pregled našega prirodnega bogastva.

Taka razstava bi privabila veliko število novih interesentov in tudi industrija bi prišla na svoj račun.

V državi je krasno razvita živino.

reja, čebelarstvo, reja sviloprejk, producira se duhan, opij, riž, bombaž itd., kaj naj se reče o lesni industriji, naše največje bogastvo, nahajajo se v državi svetovnoznana ležišča najraznovrstnejših rud in kovin, vse stvari, ki globoko zanimajo tujca tržišča, o katerih pa žalobog nimamo še točnega in celokupnega pregleda.

Naj se v bodoče upošteva gornje dejstvo pri prihodnjem velesejmu in uspeh ne izostane.

Ljubljana je postala po prevratu važen trgovski in industrijski center in važno železniško središče, ki bo z zgradbo kochevske in liške železnice še veliko pridobilo na razmahu. Velika in privlačna sila za mesto je krasna okolica, ki privablja leto za letom veliko število tujcev. Vrši se v Ljubljani mnogo kongresov raznih kulturnih organizacij in to prav radi krasne lege mesta samega in možnosti zanimivih in raznovrstnih izletov v naravo. Dasi se trgovski posli na ljubljanskih velesejmi ne bodo mogli razvijati vedno z isto intenzivnostjo, ker o tem odloča ravno trgovska konjunktura, ki je sedaj boljša, sedaj slabša, vendar dosedanja izkušnja uči, da je zanimanje za ljubljanski velesejm še vedno živahno in bi bilo škoda, ako bi se ta institucija opustila.

Nujno pa bi priporočali razstavljalcem, da svoje odjemalce še pred velesejmom opozarjajo na predmete, ki jih mislijo razstaviti.

Na ta način bi si razstavljalci sami pripravili teren in si zagurali stalen krog odjemalcev.

Uprava velesejma in razstavljalci morajo biti tudi med letom v stikih. Po možnosti naj se razstavlja tako blago, za katero vlada največje zanimanje. V splošnem naj se dela sistematično in v skladu z vsakoletno potrebno trga. Ljubljanski velesejm ni ravno tako velik, da bi se ne mogel vzdržati, in vsako leto se gotovo najde zadostno število razstavljalcev, ki bodo omogočili nadaljni obstoj tega velevažnega faktorja našega gospodarskega življenja.

Ako ima katerikoli velesejm še najlepše izgleda za nadaljni obstoj, je to gotovo ljubljanski.

Razne razstave in velesejmi, ki so nastali v Jugoslaviji, ne kažejo posebnih močnih življenskih znakov in pomenjajo bolj tratenje gospodarskih energij, kot pa faktično gospodarsko potrebo.

Za gospodarske potrebe Jugoslavije bi bil en velesejm na leto popolnoma zadosten. Za sedanje politične in gospodarske razmere je Ljubljana najbolj pripravno mesto za slične gospodarske prireditve, dolžnost vlade pa je, da z vso močjo podpre to velekoristno gospodarsko institucijo in omogoči njen nadaljni uspešen obstanek.

★ ★ ★

—g Novosadska blagovna borza 21. avgusta. Na produkti borzi notirajo: Pšenica 2 vag. 375—380, ječmen 7 vag. 320—350; korusa, 14 vag. 285; fižol beli baški, 14 vag. 525—530; moka »0«, 4 vag. 570—580. — Tendence mlačne.

—g Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov in o hmeljski kupčiji doma in drugod. Zatec, CSR, dne 18. tm. Velika množina hmeljarjev je pričela danes z obiranjem. Vreme je vetrovno in toplo; včeraj je pa izdatno deževalo, kar je povzročilo, da so nekateri hmeljarji preložili obiranje na dan 20. t. m. Obila mokrata povzroča, da se izvršuje pravilno okubenje in zoraenje. Ker ni prevroče, se kobile tudi bolj počasi zapirajo, kar bo povzročilo kakovost in težo hmelja. Dosedaj nabrano blago je lepe zelene barve, enake, skoro malo nadnormalne velikosti in je skrajno bogato lupuline in je najboljše kakovosti. Takšno blago je kupcem in pivovarjem zelo ljub in brez dvoma bo naš hmelj najfinjši in najboljši na svetovnem trgu. Da se bo pa vsa letina spravila srečno pod streho, potrebujemo stanovitno lepo vreme, brez katerega bi kobile izgubile lepo zeleno barvo. Na kmetih je bilo živahno povpraševanje in so se male, a zelo lepe partije plačevale po 2300 do 2500 čK za 50 kg. izključno prvovrstnega blaga, ki znaša 2%. Prodajalo se je nekaj tudi po 2000 čK, pa je zato, ker hmeljarji niso bili zadostno poudčeni. Pri živahnem povpraševanju in nakupovanju so cene in razpoloženje prav čvrste, cene so rastele in se še bodo uravnale. — Savez hmelj. društev.

—g O vinski trgovini v Istri poročajo, da bo tako le srednja kvaliteta pa bo dobra. Starega vina je še v izobilju. Kupčije ni. Belo vino stane hektu 85—95, rdeče 90—110 lir.

—g Velika poljedelska izložba v Skopju se bo vršila od 27. do 30. septembra t. l. pod protektoratom kralja Aleksandra. Pri. redi jo Srbsko poljoprivredno društvo v Beogradu. Izložba obeta biti zelo zanimiva. —g Deseturni delavnik je uveden od slej v poljski državi.

IV. ljubljanski velesejem.

Sedmi dan.

Izvenemš nevihto, ki je dopoldne prevrnila na sejmšču nekaj kioskov, je bilo včeraj ves dan lepo vreme, kar je vplivalo tudi na število posetnikov velesejma, ki je približno enako, kakor prejšnje dni. Tudi včeraj je bilo sklenjenih v vseh industrijah več kupčij. Zlasti papirna in usnjarska stroka ima velik promet. Splošno so zadovoljni vsi razstavljalci, izvenemš tiste, ki so nastavili previsoke cene. Na sejmšču je bilo ves dan zelo živahno. Tudi včeraj je posetilo velesejem več zunanjih in inozemskih trgovcev, med njimi zlasti Bosanci z ženami, ki so vzbujale s svojo tradicionalno nošo splošno pozornost. Bilo je tudi nekaj resnih kupcev iz Pariza. Med oficijelnimi posetniki je bil legacijski svetnik japonskega poslanstva v Pragi g. Moto-Harow-Ki-Shida, ki si je čisto po japonsko ogledal razstavljeno blago in sejmške posebnosti, ne da bi omenil, kakšen vtis je napravila nanj naša gospodarska pridivitev. Pač pa se je zelo pohvalno izrazil o letošnjem velesejmu tajnik angleškega poslanstva v Beogradu g. Murray Harwey, ki je obljubil, da hoče ukreniti vse potrebno, da razstavi na prihodnjem ljubljanskem velesejmu tudi angleška industrija svoje izdelke. Zvečer se je zglasil v velesejskem uradu načelnik poljedelskega ministrstva g. Božo Todorovič, ki je prispejal v Ljubljano, da si ogleda nedeljsko konjsko razstavo, o kateri bo podrobno poročal predstojni oblasti.

Dvornja pisarna je poslala predsedstvu velesejma in imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra pismo zahvalo za po-

zdravno brzojavko, ki so jo poslali naši gospodarski krogi svojemu vrhovnemu pokrovitelju povodom otvoritve velesejma.

Sicer pa gre življenje na velesejmu svojo pot. Čim bolj se bližamo zaključku, tem bolj se množe dokazi, da bodo z uspehi letošnjega velesejma zadovoljni producenti, konsumenti in organizatorji. S tem je obenem že povedano, da bi bila velika škoda, če bi velesejmi v bodoče izostali. V interesu našega narodnega gospodarstva in celokupne slovenske javnosti je, da ljubljanski velesejem kot stalno gospodarsko institucijo ne le obdržimo, temveč po možnosti še razširimo in izpopolnimo, tako da postane faktor, s katerim bo morala računati tudi zunanja in mednarodna trgovina.

Včeraj se je razširila na velesejmu vest, da prispe iz Zagreba Stjepan Radić. Očividno gre tu za zamenjavo imena. Res je prispeel včeraj v Ljubljano neki poštni kontrolor Radić iz Dalmacije, ki pa seveda ni identičen z zagrebškim Radićem.

Tudi ljubiteljev tuje lastnine na sejmšču ne manjka. Včeraj dopoldne so videli več tat, ki so se snuškale med kojami in kradle razstavljeno blago. V interesu razstavljalcev je, da ostanejo ves dan v svojih kojah, ker uprava nima na razpolago toliko stražnikov, da bi nadzirala čez dan vse prostore.

Dares je vreme lepo in zato tudi velesejem zelo dobro obiskan. Zeleti bi bilo le, da se vreme jutri in v nedeljo ne poslabša.

Razstavljene izdelki po skupinah.

Reflektantom, ki iščejo na velesejmu le določene izdelke, a nimajo dovolj časa, da bi si ogledali celotno razstavo, je ustrezno z opozoritvijo, kje se nahaja razstavljeno blago iste vrste. Avtomobili: »Progress« (pav. G. 206); Zuek O. (Lp. 618); Peugeot (Lp. 618). Barve: Jube (E 29 in 30), tovarna kemikalij izdelkov Hrastrnik (E 14), etablissement F. J. Crotte (K 14), »Chromose« (E 16), »Gutenberga« (E 25). Bičiči in bičevniki: Ogrin & Perič (E 109) Glina (J 418), Bičevnik: Klein & dr. (K 526) Baumrueck & Co. (K 521). Blagajne: Usar (G 227), Braune & Roht (F 146), Fichtel (K 726), Kaiser & Co. Bombaževina: Bombaževa predilnica in tkanila, Tržič, (J403), domača tovarna prednja in tkanja pamuka, Dugaresa (J 418), Mariborska predilnica in apretura (J 408). Brane: Prva željarska zadruga v Kropi (F 150), Tittani (F 147). Umetno cvetje: »Palma« (E 68), »Flora« (K 517), »Ruža« (E 69), Geppert (Čslp.) Čaj: Fu (E 39), Tea Import, (H 322), Seelig & Hille (H 286). Čepice: Crobath (J 378), Franzl (J 404), Radulović Gogala (J 431). Čipke: Državni osred. zavod v Ljubljani (K 519), Subic Roza (E 123), Gospodarska zadruga, Žiri. Čistilo za kovine: Grubič & Drobac (Lp 638), Keber (Lp 608) tovarna kem. izdelkov Hrastrnik (E 14). Čokolada: Dučić (K 529), »Mirna« (H 334), Luxembourg (K 534). Čopci: Mišček (E 61), brata Naglič (H 301), Simenc (E 111), Simenc H. (G 245), Rebolj (E 110), Črnilo: Keber (Lp 608), tovarna kem. izdelkov Hrastrnik (E 14), Subic & Co. (E 28). Delikatese: Khan (Lp. 632), Verbič (E 100-101), Derzel M. (Lp. 631), Gamaše: Iskra (J 442), Jančičaj M. (J 434), »Petovica«, (J 387), Pollak (Lp 606). Godala in glasbene potrebnosti: Brandl, »Mignon« (K) Modic (K 531), Breznik (K 549), Jezernik (K 539), Kucler Fr. (G 254), Igrače: Ramacher (E 92), Belokranjska domača obrt (E 122), Hergouth (J 435), Kononenko (E 55), Meisner (E 57) Heinz Čslp.) Jermina gonilna: Čadež & Bučar (G 230), Iskra (J 442), Pollak (Lp 606). Mlinjski kamni: Čadež & Bučar, Pu-

har (Np 674), Zikac (E 92), »Triglava« (K 523), Kolinska tovarna (Lp 612). Kemikalije: dr. Kanaky (E 43), Pipan (E 21, 22), Kjučavnicke, ključke in ključke: »Bistra« (G 227), Prva hrvtov. (G 212), »Zmaj«, (G 239), Željarska zadruga Kropa (F 150), »Veena« (J 398). Klobuki: Bernik (H 295), Cerar (E 28) zadruga v Mengšu (K 519), tovarna Radulović (K 519), Bičički: Steoewer (F 148), Bigler (G 224), »Tribuna« (F 191) Vok (H 281), Konfekcija: Derenda (J 383), »Elika« (H 239), »Odelo« (J 384-385), Pokorny (Čslp.), Schwab (J 407), Konzerve: Andretto (Lp 610), Globus (Lp 609), Iskra (J 442), Petovica (J 387), Pudja (H 324), Kovinski izdelki: »Jugometalija« (G 221), Kovina (G 228), Kožušovina: Eber (H 305), Klokočič (J 415), Kukulidisi (K 550), Matte (288), Kravate: Kune (J 377), Malhabe (K 788), Krema za čevlje: Grubič (Lp 638), Keber (Lp 608), Kordiš (E 41), Hrastrnik (E 14), Krtače: Mimbek (E 61), Naglič (H 301), Otejnič (E 42), Rebolj (E 110), Simenc A. (E 111), Simenc H. (G 245), Lepenke: Bonač (E 62-63), Sladkorska tovarna (E 1), Urbach (Čslp.) Weber (Čslp.) Puch (Lp 649). Lesna industrija: Drava (E 58, 95-99), Gospodarska zveza (Lp. 93-94), Vidic (J 447), Likert: Buzolič (K 526), »Patrica« (E 15), Perhavec & Valjak (K 528), Litine: Jeklene in železne: Ježek (H 353 in na prostem 662), Kranj ind. družba (G 206 in na prostem 651), Sirojne tovarne in livarne (F 140, 156, 176-180 in na prostem 655), Lokomobile: Ježek (H 353), Inž. Mihor (F 143-144) Mesni izdelki: Andretto (Lp 610) »Globus« (Lp 609), Gospod. zveza (Lp 625), Milo: Fabrika sapuna (E 27), »Zlatorog« (E 20) Lampret (E 50), Savon (K 733 in 744), Uran (E 7), Motorji American (H 346), Eliger (G 224), Ježek (H 353), »Progress« (G 206), Zuek (Lp 618), Nahrtniki Savnik (H 327-328), Zorn (H 315), Nogavice: Gostinčar (H 302), Hribar (H 313), Franzl H. (J 413), Franzl M. (J 404), »Ika« (J 411), Vojt (J 432, 433), Noži: Grušnik (G 251-252), »Kordun« (F 149), Oblike: Derenda (J 383), »Mo-

ravija« (J 406), Schwab (J 407). Odeje za konje: Prva srbska čeb. zadr. (J 439-440), Odeje prešte: Baure (K 721), Karlovačka (H 296), Okovje: »Bistra« (G 227), »Titana« (F 147), Okvirji: Klem (Čslp.) Ojla: »Oleum« (E 24), Pipan (E 21-22) Luxembourg (K 524), »Progress« (G 206), Opeka: Ogrin (Lp 621), Zadruga opekarne (Lp 601), Orodje razna: Industrija celaka (G 247-48), Schuhardt & Schütte (F 155), Papir: Bonač (E 62-63), Vevče (Lp 604), Sladkorska (E 1), Parfum (E 75), Uran (E 7), La Fleur (K). Pločevina in pločevinasti izdelki: Kranj ind. družba (G 206), Bocak (G 218), Globoknik (G 218), Nipič (G 235), »Titana« (F 147), Prva hrvtov. (G 212), »Saturnus« (G 233), Cinal (G 226), Plutovina in zamakli: Jelačin (E 90), »Veena« (J 426), Pohištvo: Bajde (E 45-48), Jug. obrt. zveza (H 346-347), Prva osižečka (E 34-38), Slavonija (E 12-13), Iv. Černe (K), »Drava« (E 58, 95-99), Kobi (E 59), Remec (E 8), Prva hrvtov. (G 212), Zmaj (G 229), Posoda: Nipič (G 235), Westen (G 206), Preproge: Eber (H 305), Gamborova (H 317), Kukulidisi (K 550), Kunc (J 377), Prva b. h. tvor. (J 379), Welles (Čslp.) Puške: Puškarna Kranj, Janko Mišič, J. Pošinger (vse paviljon F), Rute: Kune (J 377), »Moravija« (J 406), Premeli (H 297), Sadni izdelki in sok: »Sveta vojvoda« (K), »Fructus« (E 23), Globus (Lp 609), »Sesaki«; Carnelne (Np 665), Ježek (H 353), Strojne tov. (F in Np), Sir: Luxembourg (K 524), Ro. (K 525), Turk (E 120), Verbič (E 100), Slamniki: Cerar (K 521), zadruga v Mengšu (K 519), Sodl: Repič Fr. (E 107-108), Bonač (E 6), zadruga v Zeleni. kih (E 121), zadruga v Česnjici (E 40), Stavbarstvo in stavbniški material: Acceto (Lp 648), Ogrin (Lp 621), Vidic (J 447), »Bakula« — Puh (Lp) Steklo in steklenina: Baumrueck (K 521), Kristala (Čslp.) Roudnicki (Čslp.) Vitret (K 740), Sušno Marechal (K 734), Gottlieb (Čslp.) »Lana« (J 382), Richter (Čslp.), Schneider (Čslp.) Seljan (H 331), Siegel (H 298), Sveče: Milarna (E 44), Kopač (E 49), Štedilniki: Prva hrvtov. (G 212), »Lutz« (H 330), Vidic (I), Tekstilno blago: »Lana« (J 382), Seljan (H 331), Gottlieb, Richter, Schneider (vsi Čslp.), Siegel (H 298), Testenine: Cetina (H 287), Franz (K 523), »Triglava« (K 523), Torbice usnjene: Jančičaj (J 434), Meisner (E 57), zadruga sedlarjev (J 401), Potoknik (J 393), Pudja (H 324-325), Volna: Gaspari & Fanning (H 320-321), »Ika« (J 411), Volna lesna: Čuček (H 354-359), Bonač (E 6), Volneni izdelki: Glej Pletenine. — Parketno voščilo: Grubič (Lp 638) Keber (Lp 608), Kordiš (E 41), Vozovi: Cotman (J 443), Iskra (J 433), Kožar (G 255), Krasovec (J 430), Ložar (G 255), Mali (J 430), Nagode (J 437), Prelóg (J 489), Rožman (J 438), Verzel (F 181), Žitko (J 438), Vrvarski izdelki: Adamič (H 336), Šinkovec (J 440), Zaboji: »Drava« (E 58, 95-99), Bonač (E 6) Zlatnine »Zlatarka« (H 319), Quitte (K 748), Zrcala: Deutsch (K 533 534), Žage: Ježek (H 353), Inž. Mihor (F 143-144), Pfeifer (E 115), Žarnice: »Elektra« (Čslp.) »Volta« (Lp 619), Železovina: Zveza ind. družba (G in Np), Florjančič (Lp 607). — Vsi ostali izdelki so bili že v prejšnjih številkih navedeni, oziroma v posamezn. Lp. — Lastni paviljon, Čslp. — Češkoslovaški paviljon, Np. je na prostem.

Nekatere novosti in zanimivosti
Paviljon G.
»Zmaja«, industrija železne robe iz Zagreba ima železne postelje na sklop s pobakrenim ščitnim pletivom. Ker take postelje zavzemajo le malo prostora ter so poceni, so kaj pripravne za letovišča, planinske kočice, za služinčad itd. — »Saturnus«, industrija pločevinastih izdelkov (konzervnih škafletov itd.) v Mostah pri Ljubljani je edina te vrste v Jugoslaviji. Ustanovil jo je domačin E. Lajovic, a zadnje čase je prešla v holandske roke. — Izdelki kovinske industrije R. Nipič iz Maribora vzbujajo mnogo zanimanja vsled znanih izumov »Toplodar« in »Reneksplo.« za ter ima prav obilo naročil. — »Elina«, družba za električno industrijo ima izredno okusno aranžma in najnovejši prezračevalce (ventilator). — Štira, ključavničarstvo in kovinarstvo v Kranju ima razstavljene.

ga prav originalnega moža iz samih pečih evij. — Ferantovo umetno vrtnarstvo obdružuje vsi obiskovalci. — Tvrška Vojnovič & Co. oskrbuje letos vse električne napeljave na velesejmu ter si je s svojo preciznostjo pridobila sloves. — Tvrška Čadež & Bracar v Ljubljani ima mlinске stroje tvrške Prokop iz Parobice in vse najnovejše mlinске potrebščilne. —
Paviljon »K«
Ta paviljon je v prvi vrsti namenjen inozemskim razstavljalcem: Francozom, Angležem, Belgijcem itd. Vendar je v njem razstavilo tudi nekaj domačih tvrdk, ki so se prepomagale prijavile. Posebno številno so zastopane francoske tvrdke z najnovejšimi toaletnimi in kosmetičnimi izdelki. Na dalje so tu razni umetniški okraski, slikarje, konzerve, čokolada, likerji, šampanjec itd. Tvrška »Vitrex« ima na posebno trpežni način izdelovane šipe. — Za fotografe je izredna prilika razstava »Photo-Materials« iz Dunaja z najnovejšimi iznajdbami v tej stroki. — Tvrška Dučić iz Zagreba ima prvovrstne bombone in nad 30 vrst čokolade. — Buzolič iz Splita je svetovno znana prva jugoslovanska tovarna za likerje (maraschino). — Tvrška Rocca iz Parme ima raznovrstne sadne konzerve. — Tvrška Kukulidisi & dr. ima najbogatejšo izložbo vsakovrstnih domačih in orientalskih preprog. — Nova domača industrija je »Jantara« na Vrhniki, ki izdeluje razne potrebščine za kadičice. — Beogradska tekstilna industrija (Milan Jecmonica) je največja tovarna te stroje v naši državi. — Pristno angleško oblačilno blago ima tvrška Blighy iz Edinburga. — Bachinger iz Subotice je tovarna za umetne okvirje iz papirne mase, ki so tako trpežni, da jih smemo brez poškodbe zalutati po tleh. — Avtomobile imajo tri francoske veletrdke.

JOSIP BAJDE

mizarstvo umetnega pohištva, Spodnja Šiška št. 1, (Šolska ulica), Paviljon E št. 46, ima razstavljeno krasno posebno solidno izdelano spalnico v češnjem leu uloženo s orehovim. Vsa spalnica oprema obstoji iz 14 komadov. Ta izredno lepa spalna oprema vzbuja silno zanimanje in priporočamo, da si jo posetniki velesejma specialno ogledajo.

★ ★ ★

— Oficijelni katalog za IV. ljublj. velesejem je sestavil R. Golebiowski, lastnik reklamnega podjetja »Apollo« v Ljubljani. Priznati se mora, da je katalog sestavljen ne le prav okusno, temveč tudi zelo praktično in pregledno. Naj bi si ga kupil vsak resni obiskovalec velesejma. Posebeu trgovcem bo služil do prih. velesejma za katalog pri naročevanju. Cena kataloga je samo 15 Din.

Naši razstavljalci.

Posebno pozornost vzbuja v paviljonu »E« (v pokritih in polpokritih prostorih)

»Drava«, lesna industrijska delniška družba, Maribor.
Prvovrstni izdelki »Drave« d. d. Maribor upognjeno pohištvo, hladilne naprave, jermence, zaboji.

»Drava«, lesna industrijska delniška družba v Mariboru, ki se je leta 1921. razvila iz družbe z o. z. v delniško obliko, je v toku petih let svojega obstanka zavzela zelo važno mesto v krogih lesne industrije Slovenije. Takoj ob prvih početkih svojega delovanja je pričela z velikopoteznim proučevanjem in trgovanjem z lesom ter prehajajoč v toku časa k čimdalje dovršenejšemu obdelovanju lesa, dosegla do danes nad vse razveseljivo stopnjo razvoja.
Na svojem sedežu v Mariboru je na izredno ugodnem mestu ob Dravi, kjer pristajajo splavi, uredila veliko parno žago, opremljeno z vsemi modernimi sredstvi, kakor umetno sušilnico itd., ter se nahaja sredi obsežnega 70.000 m² velikega lesnega skladišča, po katerem je napeljana cela mreža industrijskih tirov; eden slednjih vodi neposredno na obalo Drave, oddaljeno komaj par sto korakov. Poleg žage si je družba tokom časa uredila celo vrsto obratov za razne lesne izdelke. Od teh je omejit predvsem veliko strojno stavbno mizarstvo delavnico za izdelovanje stavbenih mizarških oprem, kakor oken, vrat, stopnic pri novih stavbah, dalje poseben oddelček za hladilnice in druge aparate umetno-hladilne

stroke, izdelovanje jermenov (Riemenschneider) iz lesa in končno obrat za izdelovanje zabojev, kateri slednji omogoča kar najintenzivnejšo izrabo izrezanega lesa, dočim popolnoma neporabni odpadki služijo za kurjavo pogonskega stroja, ki deloma neposredno in deloma poton električnih motorjev goni vse te obrate. Lokomobile s 120 HP.

V Zbelovem, mali vasi, oddaljeni pet kilometrov od postaje Poljčane, ter ležeči ob progi Poljčane-Konjice, ima družba izobno vpeljano in lepo urejeno tovarno upognjenega pohištva, v kateri zaposluje 180 domačih in v stroki dobro izvečanih delavcev, ter izdeluje do 200 komadov stolice dnevno, poleg primernega števila drugega pohištva. Izdelek tovarne je dobro vpeljan v tu in inozemstvu ter po svoji kvaliteti splošno priznan, o čemur priča dejstvo, da si je tovarna pridobila celo vrsto stalnih dobrih neposrednih odjemalcev v raznih prekomorskih deželah.

Družba ima razne gozdne eksploatacije zlasti v Pohorju, ter zaposluje v vseh svojih obratih sedem polnojarmentikov in en cepilni jarmenik.

S pomočjo teh eksploatacij ima družba vedno na razpolago blago za dobavo iz kupčij v izvozu ali tudi za javne dobave v tuzemstvu, dočim imajo njeni lesnoindustrijski obrati vedno na razpolago neizčrpan rezervoar surovine v lastni rešiji.

S smotnim delom in trudom si je »Drava« pridobila glas in uvaževanje ne samo v krogih lesne industrije naše države, temveč sploh v industriji kot taki. V svojih obratih in eksploatacijah zaposluje danes okoli 300 delavcev in uradnikov. Zdrava temeljna konstrukcija, srečna izbira njenih specialnih izdelkov, katerim je zagotovljeno trajno povpraševanje, izpolnjeni ugodni predpogoji glede surovine, delovnih moči ter prometnih zvez, odpirajo družbi tudi za bodočnost najlepše izgleda na nadaljno uspevanje in na še večji razvoj.

JUGOMETALIJA R. Z. Z. O. Z.

eplošna kovinska zadruga v Ljubljani, paviljon »G« na velesejmu

obstoji od l. 1922, torej je še mlado podjetje. Peča se s kolarstvom, ključavničarstvom, kleparstvom, vodovodno instalacijo ter instalacijo centralnih kurjav. Kot izredno specializirano navajamo upravo avtomatičnih vodometov, ki delujejo brez vpetjave vode. Ti vodometi so izdelani lično, so lahki in prenosljivi ter prikladni za salone, terase itd. Vsi predmeti, katere je razstavila »Jugometalija«, so fino izdelani ter kažejo vso marljivost in inteligentnost naših obrtnikov. Nismo vsamoli torej na tu. jino.

Drobiž.

Kako živi v prognatstvu prvorojenec bivšega sultana. V Budimpešti prebiva v skromnem stanovanju princ Abdul Kahir, prvorojenec bivšega turškega sultana. V službi ima samo enega arabskega postrežnika, kuharico in sobarico, 2 njim živi žena, dva otroka, tašča in tajnik. On želi ostati v Budimpešti, kjer si je nakupil malo vilo, ki pa prejra po njegovem okusu. Iščo si pa tudi primerne službe in ker ima inženirsko izpite, upa dobiti kako mesto v tej ali oni industriji. Za kratek čas svira na violini. Rad se spominja na nemškega cesarja Viljema, ki je bil v Carigradu, ko je bil princ še otrok. Sultanove otroke je ocesar vprašal, če se kaj večbajo vojaško, na kar jih je postavil v vrsto in je celih pet ur norel z njimi po vrstu in uboge otroke mučil ter z njimi maneviral.

Prvega ministra za brezzični brzojav na svetu ima Kanada. Preje je bila radiotelegrafija in radio telefonija podrejena poštному ministru, sedaj pa ima svojega lastnega ministra in se imenuje Ernest Lapointe. — Iz tega je razvidno, da bo radiobrzovaj in radiotelefon v dogledni bodočnosti neposredni današnji telefon, zlasti pa še brzojav, čigar pomen močno poljema, odkar je v uporabi telefon.

Napoleonovi dokumenti, o katerih smo poročali, da so jih odkrili pri davnem oficijalu Bassanu v Brnu, so velika potvorbja. Dotični dozdveni potomec vojvode Bassana je pošteno potegnil ves svet. Mož se piše pravilno Marek, pa mu menda manjka nekaj kolesčkov, ker zelo navdušeno menjava prilike. Pred leti se je pisal Marek, zadnje čase pa Bassan. Domnevajo, da je nameravana avantura z Napoleonovo zapuščino posledica patoloških pojavov, ne pa kriminalni zločin.

O Sesti:

Pozdrav v daljino ...

(Dalje.)

Ob devetih odhaja parnik v Benetke. In na tem parniku sedim. Pred menoj Trst, za menoj morje. Dvoje ljubezni, ki jih ne pozabiš izlepa. Potem od Piazze po molu San Carlo bobnaje. Oddelek fantičkov od pet do deset let koraka v četverstopih. S tricoloro, v vojaških oblekah, s klobučki. Teater! Okrog zijala. Na parniku zijala. Pred parnikom »stoje! Zapor himno, prapor se nagne in narodne dame pohite k njim. Slovo jemati! Ena od njih da vsakemu velico marjetico, na tornistro mo jo da, na mlada usta pa pritisne patriotičen poljub. Zelo krepak, da se je čulo gori na palubo. Res, dvajset poljubov, naj postanem pajek, če ni res! Potem zapoje še eno, zelo poskočno na način »Jaz pa po štenčkan gor... Tam še enkrat obrat k publiki in desetletni praporščak spregovori. I nostri padri sono morti per la Patria, per la Venezia Giulia... e perciò, Signori, evviva l'Italia...! Publika okrog parnika vzklikne... parnik zažvižga in konec...

Na parniku predstava. Fantiči pojo pesmi in parirajo na žvižg (na Vsesokolskem izletu so bili fantiči iz Algira...) So iz Rima, iz zavetišča »Orfani di Guerra« in sirote padlih na julijski fronti. Obiskali so grobove očetov in Trst... Na prsih im vise odličja, križi in kolajne očetov, velike in majhne. Njih vzgojitelj gleda s ponosom na uspehe, zato komandira: še pesem in še eno in še enkrat govor praporščaka, pozdrav z desno roko. »Signori: evviva l'Italia! Tako do obeda. Takrat obmolknejo... A takrat se že vidi Campanile di San Marco.

Se pol ure in več je do lagune... A vitiči Campanile že pozdravljajo. Morje spreminja barvo iz svetlozeleno v svetlozeleno... Pred nami pa rastejo Benetke, kot iz pogrezala rastejo, kot fronta postavljena pred prospekt. Se pol ure in več je do lagune. A vitiči Campanile že pozdravljajo in pa Santa Maria della Salute...

V.

Beneške noči... in dnevi.

Potem Piazzetta. Parnik okrene in že hiti k njemu nebroj kočij, ne, ne, gondol, beneških kočij... Od Piazzette, od palače dožev. V gondolah hotelski impresariji. Čez hip je barba polna čep-

pic z zlatimi napisi — polna zvonečih imen: Victoria, Bellevue, Jolanda, Aurora, Metropole, mi se vdamo v roke benečanskemu zvoku: Hotel San Marco... Gondola pristane, pa se peljemo. Na levi Piazzetta in palača dožev. Hotelski tiger pove, da je iz Badna pri Dunaju in da je njegov hotel čudež in tako poceni, razgled na morje je kar tako za nameček. Gondolier zavije pod nizkim mostičkom in tam na drugi strani stoji »San Marco« — hotel. San Marco svetnik z levom, stoji višje... Ecco!...

Skozi okno pogled na morje, na Campanile nuovo in pa tik pred oknom na parnik »Carlo Polo«. Včeraj spuščen iz ladjedelnice, danes pomoči nastopi prvo potovanje. V Indijo, v Bombay. In zato je ves lep, ves svetel in s sto praporčki odet.

Ko sem pogledal drugo jutro skozi okno, Carla Pola ni bilo več... Jadral je proti portonom Port - Saïda. Marco Polo — trenotek postoj...

Ob kanalu Rio della Pietà stanujem na Rivi degli Schiavoni. Na vogalu, takorekoč na domačih tleh, zakaj stebri, na katerih stoji Riva, so zrastle na slavonških tleh, ali pa na Krasu... Tam so ostale samo še korenine, Te-

slavonske stebre pa zaliva s soljo Rio della Pietà z vso pieteto... V mlru stoji ti stebri, pa imajo časa premišljati o šumah Slavonije. Pietà... Schiavoni...

Po mestu levi. Veliki, majhni, plastični in reliefni, kameniti in bronasti, s perotni. Grb in simbol. Vseposvdo so, na balkonih, stenah, stebrih. Nekateri stari, okrušeni in ne dvigajo več peroti, pa tudi taki, ki gledajo, kot da je bilo včeraj, kot da je danes, ko je dož Enrico Dandolo izdal svoje manifeste. Kot je bilo, tako je ostalo — kraljevska gesta kraljevske volje, sile in samozavesti. Lev s perotni, tam na Piazzetti, kot da kliče preko morja, kot da ga biča z repom... Čas je obstal pri Benetkah ob čudežu lepote...

Srce je Piazzetta in San Marco in Palazzo Ducale. Potem ulice, kanali, kanalčki, ozki, da se ogne komaj gondola gondoli. A vse dragoceno. Morje in marmor — ne po ceni slika — freska in mozaik. Na trgu San Marco tisti znameniti golobje. Jih je zelo mnogo in zato je bivanje na tem kraju toaleti zelo nevarno. Nevarni so tudi fotografi, prodajalci razglednic. Jih je zelo mnogo in zato je bivanje na tem kraju deparnici zelo nevarno. Na tem trgu je

vse v redu in prav — samo ljudje bi morali hoditi v kostumih: Quattrocento... Cinquento, s plaščem in rapirjem... Pod noč, z gitaro in bodalom... Vse diha zgodovino in sijaj...

Popoldne, ko zapro pinakoteke, cerkve, akademije (gadi jih imajo odprte samo par ur na dan — po kapljicah uživaj ljubi »compare«, da se ne preobiješ, da ostaneš dalj časa med kanali, da lahko venezijanski golobčiči dalj časa zobjejo tvoje brašno) torej popoldne ležim v svoji sobi brez obleke, (oprostite) gledam muhe, kužem načrte za drugi dan... Potem grem k gospe hotelirki (oblečen, oprostiti) in ta mi postreže s kavo in pristavi: »Wienerkiche, sehr kute«, govori sedem jezikov, ki so vsi italijanski... Hahaha!...

To je tako — dolce far niente. Potem, ko je zopet vse zbrano za pohod z zavoji... Lido. In tam zopet ne verujem, da je mogoče. Tam tramvaj, avtomobili, potem obal, kopališče, razkošje... Benetk z mostički, levi, balkoni in gondolami ni več. Pesek, mehak, gorak, prožen, Solnce in morje... Tisoči teles, internacionalna publika, vsi jeziki sveta so združeni na tem prostorku, in vse rjavi solnce, liže morje, (in včasih biča) greje pesek...

To in ono.

Romantična ljubav za jetniškimi stenami.

Pred približno petimi meseci je prišla v Zagreb neka 17 letna Slovenka, polmes. no dete in iskala tam službe. Devojka, ki je zelo lepa in prikupljiva je prišla iz Maribora. Imela je fanta, ki ji je denarno pomagala in ji kupoval obleke ter druge potrebe. V širokem Zagrebu je devojka kmalu dobila mesto; plačali pa so jo slabo. In tako se je prigodilo, da je devojka živela v bedi, nekake večere izmaknila svoji služ. bodajalki nekoliko obleke in platna, skrila vse pod plašč in hotela pobegniti. Pri tatvini so jo zalotili in oddali policiji. Prišla je pred mladinsko sodišče in ostala v preiskovalnem zaporu do glavne razprave, ki se je vršila pred dnevi.

Tragična je njena usoda. Očeta ima nekje na Štajerskem in je pijanec. Vedno je prepeval tuberkulozno svojo ženo, mater devojke, in ko je umrla, se je oženil v drugič. Mačeha ni trpela lepe pastorkice in tako je Zinka — kakor je devojki ime pobegnila k teti. Oče jo je nato dal učiti k neki šivilji, čije mož se je hotel spoznavati nad nedolžno devojko. Pobegnila je od šivilje in prišla v Maribor, iz Maribora v Zagreb. V Zagrebu pred sodišče...

Med časom ko je bila v zaporu jo je gledal skozi omrežje celice neki kaznjec.

ne, ki se je nahajal v preiskovalnem zaporu. Zanjubi se je vanje in ji na poseben način razložil svoje občutke. Kamjenci imajo še od nekdanjega šargona, svoje znake in smajo tudi vzdrževati pismeno zvezo med posameznimi zapori. In tako se je med obema v zaporu razvil ljubavni razmerje. Pisma so romala iz celice v celico, dokler ni eno pismo padlo v roke ječarja. Iz vsebine pisma je razvidna globoka ljubezen, ki je nastala med obema, kljub temu, da so ju ločili zidovi. V pismu ji je on zagotavljal večno ljubezen in ji celo obljubil zakon.

Medtem je Zinka saznala, da pride pred obravnavo in pisala je svojemu soropinu, da pride skoraj dan njene svobode.

Njega je to napolnilo z globoko žalostjo in pisal ji je ganljivo poslovilno pismo, v katerem jo zaklinja, da mu ostane zvesta.

Pismo se glasi:

„Mein teures Glück, kehr zurück! Najlepša ti hvala za pismo, drago srce, ne veš kako si me iznenadila. Kaj naj počnem brez tebe. Ti vprašuješ mene kaj želim draga Zinka? Edina moja želja je, da mi ostaneš zvesta. Ne bo ti žal, dragi srček. Če me boš pozabila, prisegam kakor sem še mlad, da nočem biti nikoli svobodan. Povej mi draga Zinka kaj boš delala tu, kjer nimaš nikogar svojih. Če me hočeš obiskati pošli mi naznanilo. Če ne ostan-

tukaj, potem ne plši več, da vem kaj je s teboj. Draga Zinka! Tebi preči nvarnost v Zagrebu, pazi kaj boš delala. Vedno, vedno mislim, da me boš pozabila. Če boš kje v družbi, potem se spomni, da si mi dala besedo... Ako nočeš, potem vedi, da te bo moj duh spremljal noč in dan, naj bom živ ali mrt. Ne misli draga Zinka, da se šalim. Moja želja je, da vidiš moje srce od znotraj in da vidiš da živi samo zate. Ko sem prejel tvoje pismo, sem postal vznemirljen. Ne morem delati ne jesti in piti, samo pismo čitam in mi slini na tebe. Odkrito ti priznavam, da nočem nisem zatisnil očesa in da sem popuščil 29 cigaret. Kaj bo v bodoče ne vem. Prosim te Zinka kakor Boga, da mi takoj pošle svojo sliko, ko prideš iz zapora. Ne pozabi me. Vedno mi sporočaj kje živiš. Če me bodo obsodili zelo, bom pobegnil. Zate Zinka čuvam veliko tajnost, nihče je ne zana nogo ti, ko pridem iz zapora. Lahko ti rečem da bo dobro zate. Še enkrat te prosim te Zinka kakor Boga, da mi pošleš pokvarjen. Trpim Zinka in trpel bom za tebe. Sprejmi močete moj zadnji pozdrav in poljub Tvoj zvesti P.

Iz vsebine pisma je tudi razvidno, da ta človek še ni izgubljen za človeško družbo.

Pri razpravi je bila mlada Zinka zelo živahna in celo ponosna je bila, da si je ječi osvojila novo srce. Plakala je sicer radi svoje nesrečne usode, lice pa se ji je takoj zjasnilo, ko je sodnik razglasil oprostilno sodbo. Na vprašanje če bo počakala na drugega P. ja, je rekla lakonično: „Mo-

goče! In zopet se je zgubila v velemestu življenja...

Zagonetna smrt v Beogradu.

Dva dni se niso odprla vrata v stanovanju, kjer je stanovala mlada žena s svojim detetom. Ta žena, zelo mlada in lepa, se je nastanila v ulici Vojvode Brane pred kratkim. Dobila je malo sobico in kuhinjo kraj stanovanja Joce Sporijs. Noben sosed ni vedel, kdo je ta žena. Niti gospodinja, ki jo je večkrat vprašala, kako se piše, si ni zapomnila njenega imena, dala ji je že na večkrat predstavila. S stanovalci in sosedmi ni imela nobenih stikov in vsem se je zdelo čudna in zagonetna. Ves svoj čas je prebila v zaprti sobi z detetom in iz stanovanja je hodila v mesto ali na dvorišče zelo redko. Nihče ni vedel ničesar o njenem življenju, o tem, čigava je in zakaj živi tako osamljeno. Tudi sama ni nikoli živela tako osamljeno. V nedeljo popoldne jo je videla njena sosedka, kako odhaja od doma. Vrat ni zapirala za seboj. V rokah ni imela ničesar, videti je bilo, kakor da gre na sprehod. Dete je ostalo v sobi samo. Sosedka Julijana jo je videla takrat zadnjič. Dasi je bila vse popoldne na dvorišču in pred hišo, ni opazila, da bi se mlada žena vrnila.

Drugi dan se vrata njenega stanovanja sploh niso odprla in nihče se ni pojavil na hodniku. Sosedki, ki so začeli širiti razne fantastične vesti o mladi ženi, so obvestili policijo, da se je moralo v njenem stanovanju zgoditi nekaj izrednega. Prispel je policijski organ, da se pre-

priča, kaj je na tem resnice. Vrata, ki so bila dva dni zaprta, niso bila niti zaklenjena. Ko pa jih je pisar Nešić odprl, je ostrmel. Iz mračne sobe se je širil kakor iz groba vonj trupla. Ko so se odpravili tamo, je zagledal med golimi stenami sredi sobe stol, na katerem je ležalo oblečeno v belo in blede kakor smrt, z udrtimi očmi, malo koščeno dete. Bilo je mrtvo. Na prsih pa je krčevito stiskalo ogorek voščene sveče. Soba je bila prazna, izven posteljo in nekaj cunj.

Kakor razvidno po truplu, je dete umrlo od lakote. Oblasti so takoj začele zasliševati sosedke. Vse pa je bilo zaman, ker ni mogel nihče pojasniti tega zagonetnega dogodka. Edini sosed Joce Sporijs je izjavil, da je videl 15. t. m. nekoga, ki je prišel v to stanovanje. Takrat je bila neznanca žena še tam, in zdi se, da je bil dotični zdravnik. Sosedka Julijana je videla, kako je prihajala k tej ženski neka deklara. O tem, jeli mati mučila svoje dete, ni mogla ničesar povedati. Končno se je policiji vendarle posrečilo najti sled matere, ki je tako brezsrčno zapustila svoje dete. V nedeljo je namreč odpotovala v Subotico. Kakšen namen ima njeno potovanje, ni znano. Truplo nesrečnega deteta so prepeljali v državno bolnico, da se ugotovi — jeli dete umrlo naravne smrti, ali pa ga je mati sama umorila.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Staro M. FRANZL & SIN 1888
lastnik FELIKS FRANZL
v Ljubljani, Privoz 10. — Poštni predal 44.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
Dunajska cesta 46
mestni tesarski mojster
Telefon 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrišja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stroji, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Lovci, strelci
oglejte si puške!
Informirajte se
glede popravil!
Puškarna v Kranju.

ROYAL MAIL LINE
Kr. angleška pošta parobrodna linija — Generalno zastopstvo za kraljevino S. H. S. Zagreb, Trg. I. štev. 17.
Redoviti poštinski promet:
Hamburg-Cherbourg-Southampton v
New York in Kanado
Cherbourg-Liverpool-Southampton v
Južno Ameriko.
— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sanpaulo. —
Odorava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu
Kabina tretjega razreda z dvema in štirimi posteljami.
Podzastopstva:
Beograd, Karagorgjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. —
Veliki Bečkerek, Kralja Aleksandra u. 4. — Bitolj, Bulevard Aleksandra 163.
Brzjavni naslov za gori navedena podzastopstva „Royalmail“.
Za Bosno, Hercegovino, Delmajlo in Crnogoro:
Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruzu.
Brzjavni naslov: „Prometna banka“.
Dopisovanje v vseh jezikih.

Parketne desčice
iz slavonskega hrasta in
bukove dobavljam v vsaki množini najceneje
Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ulica 22, Telef. 513

Kavarna Leon
v Kolodvorski ulici št. 29
vsak dan koncert
Odpri to 4. ure zjutraj dalje.
Se priporoča L. Pogačnik
5249

Cirkus Cossmey
Ljubljana
Lattemannov
drevored
Danes in vsakdan
ob 8. zvečer
20 senzacij
Nedeljo, 24. avgusta
2
slavnostni predstavi
ob 4. pop. in 8. zveč.
Dnevno dopoldne od
10. do 1. pop. velika
ekscitacijska rastava
živali.
Predprodaja vstopnic pri cirk. blaginjah.

Prodaj
Osební avto,
štirisedežen, v najboljšem
stanju, se ceno prodaj.
Jos. Puh, Gradaška ulica
št. 22. 5280
Napredaj:
elektr. dinamo za isto-
merni tok s stiskalno des-
ko, 2,65 HP, 2 KW, 8
amp., 230 voltov ter mo-
tor »Brückner« na suro-
vo olje, 4/6 HP, stoječ.
Eno kot drugo skoro
novo. — Naslov pove-
uprava »Sl. Nar.«. 5466

Prodaj
Osební avto,
štirisedežen, v najboljšem
stanju, se ceno prodaj.
Jos. Puh, Gradaška ulica
št. 22. 5280
Napredaj:
elektr. dinamo za isto-
merni tok s stiskalno des-
ko, 2,65 HP, 2 KW, 8
amp., 230 voltov ter mo-
tor »Brückner« na suro-
vo olje, 4/6 HP, stoječ.
Eno kot drugo skoro
novo. — Naslov pove-
uprava »Sl. Nar.«. 5466

Prodaj
Osební avto,
štirisedežen, v najboljšem
stanju, se ceno prodaj.
Jos. Puh, Gradaška ulica
št. 22. 5280
Napredaj:
elektr. dinamo za isto-
merni tok s stiskalno des-
ko, 2,65 HP, 2 KW, 8
amp., 230 voltov ter mo-
tor »Brückner« na suro-
vo olje, 4/6 HP, stoječ.
Eno kot drugo skoro
novo. — Naslov pove-
uprava »Sl. Nar.«. 5466

Za ocgovore uprave
naj se priloži
1 dinar. Plačuje se
vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov
vsaka beseda
50 para. — Najmanjše
pa Din 5—

Službe

Mlinarja
(samostojnega) za eks-
portni paromlin — sprej-
me takoj — Uprava vele-
posstva Beltinci (Prek-
murje). 5440

Kontoristinja,
vešča tudi knjigovodstva
in korespondence — išče
mesta. — Event. tudi na
deželi. — Ponudbe pod
»Kontoristinja 5460« na
upravo »Slov. Narod«. 5432

Gospodična,
samostojna knjigovodki-
nja, vešča slovenskega,
nemškega in italijanskega
jezikla — išče službo.
— Cenj. ponudbe pod
»Vestna/5410« na upravo
»Slov. Narod«. 5463

Hlapca,
oženjenega, sprejemmo
h konjem. Plačilo po do-
govoru. Zena in odrasli
otroci dobijo zasluzka.
— Ponudbe na Upravo
vleposvestva Slatna, p.
Smartno pri Litiji. 5470

Išče se gospodična
z večletno prakso, dobra
knjigovodkinja, z zna-
njem slovensčine in nem-
ščine proti dobri plači ter
s prostim stanovanjem.
Vstop takoj ali tekom
enega meseca. — Ponud-
be na »Poštni predal 74.
Celje«. 5469

Stanovanje
vil, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Ostale slavnike,
nakitene in prazne, pro-
dajamo po lastni ceni. —
Horvat, Ljubljana, Stari
trga 21. 5300

Stiskalnice
(prešo) za stiskanje groz-
dja in sadja, srednje ve-
like, dobro ohranjeno —
prodaj. Ogleda se lahko
vsak dan — pri hišniku
Krajsku, Dolenjska cesta
št. 23. — Pismene ponud-
be se pošlji do 28. t. m.
upravnemu odboru dr.
Oražneva dijaškega do-
ma (Univerza) Ljubljana.
5432

Stanovanja
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Stanovanje
vile, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Dva dijaka
se sprejmeta na stanova-
nje in zajtrk. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 5464

Nepremičnine
Graščino
s posestvom išče Gospo-
darska pisarna Josip Tri-
buč, Ljubljana-Glince. 5462

Kupci pozor!
Posestva, hiše, vile, mli-
ne, žage — prodaja po
ugodnih cenah K. Tro-
ha, Maribor, Slovenska
ulica 2. 5471

Resnim kupcem
vil, stanovanjskih, trgov-
skih, gostilniških in obrt-
niških hiš in posestev, gra-
ščin, kmetskih posestev,
mlinov, žag in stavbnih
parcel — nudi največjo
izbiro Realiteta pisarna
»POSESTO, d. z o. z.« v
Ljubljani, Sv. Petra ce-
sta 24. 55/T

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Posedstvo,
ležeče prav blizu Mari-
boru ob glavni cesti —
prostori so za vsako obrt
pripravljeni — gospodar-
sko poslojje na novo
urejeno, njive, vrt in sa-
donosnik z vsemi letoš-
njimi pridelki; sploh z
vsem inventarjem — se
takoj po jako ugodni ce-
ni prodaj. — Cenj. po-
nudbe pod »Posedstvo bli-
zu Maribora« na: Hinko
Sax, anončna ekspedici-
ja Maribor. 5472

Trgovci pozor!
Kdor hoče prevzeti sta-
roznano trgovino v Ma-
riboru, naj se oglasi pod
»Eksistencija/5307 na upr.
»Slov. Narod«. 5464

Belí klobuki
oblike, od 160 do 200 di-
narjev, dvobarvni 170 di-
narjev, različne druge
barve 150 Din. — Hor-
vat, Stari trg 21. 5301

Salama, šunka,
sir transtovski in pole-
mendski. Vse deli-
tice specialitete.
ANTON VERBIC
delatstva in specialita trgovina
Ljubljana, Stritarjeva u. 2.

Pozor!
Slavno občinstvo naj
ne zamudi prilike, ogled-
dati si na novo došlo
Acetilenapare, kateri so
porabni za razsvetljavo,
kurjavo in kuho (v des-
etih minutah zavre dva li-
tra vode). Ogledajo se
lahko vsak dan od 21. t.
m. naprej od 8. do 11. in
od 2. do 5. ure pri Franc
Gradišarju, kleparskem
mojstru, Rimska cesta 14.
— Dajejo se na zahtevo
tudi pismena sporočila. 5422

Prostovoljna
javna dražba
se vrši dne 24. in 25. av-
gusta 1924 od devete ure
dopoldne naprej — v
Ljubljani nasproti vele-
sejma. — Prodajalec se
bo: 16 različnih motorjev
(motocikljev) novih in že
rabljenih, več dvokoles
in motorčkov za monta-
rati na navadna dvokole-
sa, več šivalnih strojev
za šivilje, krojače in čev-
ljarje. Kdor rabi otroški
voziček, naj ne zamudi
prilike, ker se bo prodaj-
jalo veliko različnih otro-
ških vozičkov po čudovito
o nizki ceni. Dalje 5 av-
tomobilov, 4 stružnice za
čelozo, priprave za ma-
le mehanike, pneumatika
za dvokolesa, zračnice že
od 12 Din naprej, karbid-
ne svetilke itd. 5416

Prostovoljna
javna dražba
se vrši dne 24. in 25. av-
gusta 1924 od devete ure
dopoldne naprej — v
Ljubljani nasproti vele-
sejma. — Prodajalec se
bo: 16 različnih motorjev
(motocikljev) novih in že
rabljenih, več dvokoles
in motorčkov za monta-
rati na navadna dvokole-
sa, več šivalnih strojev
za šivilje, krojače in čev-
ljarje. Kdor rabi otroški
voziček, naj ne zamudi
prilike, ker se bo prodaj-
jalo veliko različnih otro-
ških vozičkov po čudovito
o nizki ceni. Dalje 5 av-
tomobilov, 4 stružnice za
čelozo, priprave za ma-
le mehanike, pneumatika
za dvokolesa, zračnice že
od 12 Din naprej, karbid-
ne svetilke itd. 5416

Prostovoljna
javna dražba
se vrši dne 24. in 25. av-
gusta 1924 od devete ure
dopoldne naprej — v
Ljubljani nasproti vele-
sejma. — Prodajalec se
bo: 16 različnih motorjev
(motocikljev) novih in že
rabljenih, več dvokoles
in motorčkov za monta-
rati na navadna dvokole-
sa, več šivalnih strojev
za šivilje, krojače in čev-
ljarje. Kdor rabi otroški
voziček, naj ne zamudi
prilike, ker se bo prodaj-
jalo veliko različnih otro-
ških vozi

Posetnikom velesejma priporočamo naslednje trgovke:

Ne boste se kesali, ako kupite obleke za dame in gospode vseh vrst najmodnejšega kroja, kakor tudi dežne plašče in vse modne predmete po najnižji ceni v konfekcijski in modni trgovini

FRAN LUKIC

Pred škofijo 19.

Pred škofijo 19.

FABIANI & JURJOVEC

modna manufakturna trgovina

Ljubljana, Stritarjeva ul. 8

se priporoča.

5185

Karl Prelog, Ljubljana

Stari trg 12 in Sv. Jakoba nabr. 11.
Trgovina volne, bombaža
in galanterije na drobno
in debelo.

Franc Erjavec

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg 11a.

Na debelo!

5035

Na debelo!

Proa kranjska orvarna in trgovina s konopnino

Jovan M. Adamič

Centrala: Ljubljana, So. Petra cesta 31. — Telefon 441.
Podružnice: Maribor, Vetrinjska 20. — Telefon 454. — Kamnik, Saina 4.

nudi vrvi za stavbe, dvigala, zvonove, studence itd.,
milnske oprti, ognjegasne cevi in vse v orvarsko
stroko spadajoče predmete po najnižjih dnevnik cenah.

Na drobno!

Na drobno!

Največja zaloga oblek za gospode in dečke

12 J. Maček 12
Aleksandrova cesta

Specijalna trgovina božičnih okraskov. — Lastna založba prtičkov
za v kot in obrazcev (Krippenbilder)

Papirnica Uran, Ljubljana, Mestni trg 11

Oglejte si izložbe na velesejmu paviljon „E“ šte. 7.

Karl Prelog, Ljubljana

Stari trg 12 in Sv. Jakoba nabr. 11.
Trgovina volne, bombaža
in galanterije na drobno
in debelo.

Franc Erjavec

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg 11a.

Ustanovljeno 1866.

Ustanovljeno 1866.

C. J. HAMANN

specijalna trgovina za novorojenčke, perilo domači izdelek
Mestni trg 8. LJUBLJANA Mestni trg 8.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg 18.

ANDREJ SEVER

trgovina usnja vseh vrst
ter čevljarских potrebščin
Ljubljana, Stari trg 30.

I. Tomšič

manufakturna trgovina

Sv. Petra cesta 38.

4998

Fotografski atelje

I. Pogačnik

Aleksandrova cesta 3.

5003

ZA CASA VELESEJMA:

5121

Velika izbira: žepne ure,
budilke, zaplestnice, uhani in
posebno lepo jedilno orodje (Be-
steck) iz pravga in kina srebra.
Po nizkih cenah.

Ne zamudite prilike ogledati si
ravno došla najnovjša kolesa
znamke Humber-Puch in šivalne
stroje „Mundlos“ s petmestletno
garancijo.

Samo pri trvdki Jos. Selovin-Cuden, Mestni trg 13.

Fr. Kham

delikatesa, specerija in vinarna
nasproti hotela „Union“
Paviljon na veseličnem prostoru.

Eksport čevljev domačega izdelka

Matej Orehek

Ljubljana
Koledvorska ulica 26.

Modna manufakturna trgovina

Janko Češnik

LJUBLJANA

Stritarjeva ulica

Priporoča pri nakupu svojo zalogo najnovejšega blaga za ženske in moške obleke, belo in barvasto perilo, razno-
vrstne preproge, tekalinke, zavese, odeje itd., po zmerno nizki ceni!

4991

Lingarjeva ulica

IGN. ŽARGI

„Pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim
in modnim blagom ter raznim
perilom in kravataami na de-
belo in drobno. — Potrebščine
za krojače in šivilje.

5075

„6“

Restavracija

„Pri šestici“

5006

Dunajska cesta šte. 8.

Kavarna in bar

„Emona“

Aleksandrova cesta.

5080

Fiala.

Kavarna „Evropa“

Ljubljana

Dunajska - Gosposvetska cesta

5150

„Narodna kavarna

Dvorski trg

Josip Carl.

5082

Gostilna Keršič

Spodnja Šiška

Celovška cesta.

5078

Gostilna

„Koroški dom“

Poljanska cesta šte. 11

se priporoča

4982

Kati Korošec.

Restavracija „pri Levu“

Ljubljana

Gosposvetska cesta št. 16.

5077

Zajutrkovalnica

T. Mencinger

Sv. Petra cesta št. 43.

na dvorišču.

4996

Restavracija

Grand hotel Union

5029

K. Rist.

Paviljon Vidmar

na veseličnem prostoru

velesejma.

Privrsta viza. — Gerka in mizla jedila.

5187

Hotel in restavracija

„LLOYD“

Sv. Petra cesta šte. 7.

Izborna kuhinja. Pristna pijača. Marija Tavros.

5033

Narodna tiskarna

Ljubljana, Knaflova ulica šte. 5.

Terezija Kranjc

izdelovanje steznikov (modroev) in trebušnih pasov

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 28.

Narodna knjigarna

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 7.

Celo vsaka najprilprostejša kuharica ve, da so CE-
TINA testenine najboljše! — Tisoči in tisoči kon-
zumentov zahtevajo pri svojem trgovcu izrečno
CETINA testenine! — Naravno, zakaj CETINA
testenine se izdelujejo po napolskem načinu iz
najboljših vrst pšenicega zrna! Glavno zastop-
stvo za Slovenijo: PATERNOST & REMIC, Ljub-
ljana, Slomškova ulica 11. Paviljon na velesejmu
CETINA „H“ šte. 287 CETINA

5260

Posetnikom velesejma!

Najmodnejše svilene jumperje in jopice gladke in
Tutankamenove vzorce v veliki izbiri od dinarjev 180 do
dinarjev 390. — Trgovcem znaten popust.

F. in J. Gorišar, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 29

5396

Posetniki velesejma!

Oglejte si pred vsem

paviljon G št. 207 b

Ivan Pakiž

razstava ur, zlatnine in srebrnine.

Prodaja se tudi na drobno!

5311

MERAKL

boje, masila, lakove, štuk, emajle, kistove
i garantovano čisti firni najboljše kakovosti
nudi!

Medić - Zankl

družba z omejeno zavezo

MARIBOR LJUBLJANA NOVI SAD

podružnica centrala skladišče

T V O R N I C E:

LJUBLJANA-MEDVODE

Srečko Potnik in drug

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov
ter izdelovanje sadnih sokov itd.

Ljubljana Metelkova ul. št. 13

priporoča naravne sadne soke arome za nealkoholne pi-
jače, sadne eterje za kandite, esence za rum in žganje,
posebno pa specialne sadne likerje
oziroma ratafije iz svežega sadja.

5156

Velesejm paviljon J

Velesejm paviljon J

Izložba izdelkov tovarov deljev

5452

Peter Kozina & Ko., Tržič

Prodaja na veliko in malo: Breg 20, Aleksandrova ce-
sta, Prešernova ul. (Seljak), Zagreb, Račkoga ul. 3

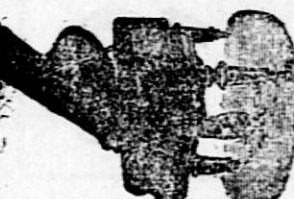
VRVI-UŽETA

RAZSTAVLJA

„J“ Mehanična vrvarna, terilnica lana in konoplje ter predilnica „J“
410 **Anton Šinkovec d. d.** 410
Grosuplje pri Ljubljani

KANAP - MOTVOZ

Posetnikom velesejma priporočamo naslednje trgovke:

 ALFONZ BREZNIK MESTNI TRG 3 (poleg magistrata). 5107 Največja in najstarejša trdnjava klavirjev, pianinov in harmonijev ter vsega glasbenega orodja in strun. Oglejte si to najpopolnejše podjetje Jugoslavije! Paviljon „K“ 549. Paviljon „K“ 549.	M. Bartl 4983 modna trgovina in specijalna parfumerija Stritarjeva ulica št. 2. Paviljon „E“ 75.	Anton Verbič 5049 delikatese, špecerija zaloga vseh vrst sira Stritarjeva ulica št. 2.	Modna trgovina Modna trgovina T. Eger Sv. Petra cesta št. 2. 4984		
 K. JURMAN KR. DVORNICOPNIK LJUBLJANA.	Tovarna perila „TRIGLAV“ Ljubljana, 5031 Koločvorska ulica 8.	Filip Bizjak krznar, izdelovatelj čepic 5186 Kolizej, Gosposvet. c.	J. Kostevc manufakturna trgovina in zaloga priro. preprog Sv. Petra cesta 4. 5032	Iv. Buzzolini trgovina z delikatesami Ljubljana 4999 Lingarjeva ulica 1.	 G. BESEDNIK IN DRUG Ljubljana, Prešernova ulica 5. Izdelovanje kirurškega orodja in obvez. Tovarna ortopedičnih aparatov, umetnih udov, priprav za zdravstvo in strelno bolnikov, vse vrste zdravstveni gumi predmeti, kirurški obvez in predmetov. oprave za ordinacije in operacijske sobe. 5034
Trgovina papirja Ivan Gaišek Ljubljana, Sv. Petra c. 2. 5045	M. Sedej-Strnad modni salon Prešernova ulica št. 3. 5048	Rudolf Juvan nožar Ljubljana, Prešernova u. 5079	Slaščičarna 5083 H. Treo pecivo, bonboni, med. Selenburgova ulica št. 1.	Foto-atelje 5050 Ant. Uršič (v hiši Trgovske banke) Dunajska cesta.	J. Marchiotti 4995 trgovina usnja na drobno in debelo Sv. Petra cesta 30.
Delikatesa špecerija A. Stacul Selenburgova ulica. 5046	Franjo Grabjec fotogr. umet. zavod Miklošičeva cesta št. 6. 5044	Papirna trgovina M. Tičar Ljubljana 5047 Selenburgova ulica št. 1.	Voletrgovina žita A. Volk Ljubljana, Resljeva c. 24 5076	Trgovina perila Hed. Šarc pralnica in likalnica Selenburgova ulica 5.	Ure, zlatnina, srebrnina Ed. Skopek Mestni trg 8. 4985 Popravila točno in solidno.
Velika zaloga šivalnih, pi- salnih strojev in koles Iv. Jax in sin Gosposvetska cesta 2.	Peter Capuder sokolske in orjunaške potrebščine Dalmatinova ulica. 5109	Elektrotovrdka A. Verbajš Ljubljana 5108 Gosposvetska cesta 13 (Kolizej).	Anton Merhar pletarstvo 5084 Ljubljana, Sv. Petra c. 22 Velesemenj pāv. „E“ 102.	Marija Poznič galanterijsko blago Ljubljana, Sv. Petra c. 11. 5120	F. K. Kaiser puškar Selenburgova ulica. 4988
„Slovenski film“ V. Bešter Aleksandrova cesta 5. 5002	Ivan Bogataj elektrotehn. podjetje Kongresni trg 5004	Anton Kanc sinova drogerija, fotomanufaktura Židovska ulica št. 1. 5085	L. Mikuš 4986 Mestni trg št. 13. Tovrnica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic.	Albina Bogataj izdelovanje perila Židovska ulica. 5005	Čevlji-običe na veliko Aleksa Oblat Sv. Petra cesta 18. 5030
Modna trgovina A. Persche Ljubljana 4987 Pred škofijo 21.	AUTO Florjančič Selenburgova ulica 6. 4989	Josip Vitek trgovina s kandi na debelo Ljubljana, Krekov trg 8. 4994	Adrija 5001 drogerija, fotomanufaktura, parfumerija Selenburgova ulica 5. nasproti glavne pošte.	Lud. Dolenc trgovina z galanterijskim blagom Sv. Petra cesta 8. 4997	

Fran Repič, Ljubljana
sodarsko podjetje 5324
Kolezijska ul. 18 (Trnovo)
Velesejem paviljon E 107-108

Marija Rogel
manufakturna trgovina, perilo za gospode in
dame. Blago dobro, cene nizke.
Sv. Petra cesta št. 26 5284

Oglejte si bogato opremljeni paviljon H 305 na velesejmu kjer
najdete veliko zalogo vsakovrstnih kožuhovinastih izdelkov trdnice

Eligij Eber
krznar in izdelovatelj čepic
Ljubljana, Kongresni trg 7

Posetniki velesejma!
Oglejte si klobuke

v modnem salonu

Stuchly-Maške

LJUBLJANA — Židovska ulica št. 3.

Popravila se izvršujejo takoj:
Cene brez konkurence!

Stavbeno in opekarsko podjetje

Telefon 426. **Ivan Ogrin** Telefon 426.

Ljubljana, Grubarjevo nabrežje št. 8.

se priporoča za vsa stavbena dela ter nudi po zelo nizkih cenah

== opeko ==

vseh vrst (strešno zarezano in navadno opeko (bobrovec)
žlebnike, opeko za tlak in cementne cevi.

Lastna opekarna na Črnučah. Zaloga tudi v Ljubljani.

Uvoz in prodaja raznovrstnega ino-
zemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNÉ

== LJUBLJANA ==
Mestni trg št. 10.

Josip Kregar

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
Cesta na Kodeljevo št. 2, Ljubljana.

Izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodne
in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. — Prevzamem po
danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov,
hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne
strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtnice, utice,
verande in stopnice. 5219

Na sejmišču paviljon I 381

Priporoča se 5225

tovarna perila „Triglav“
Ljubljana, Koločvorska ul. 8

Ant. Krisper

Izdelovanje čevljev. — Velika
zaloga pletenine, drobnega in
galanterijskega blaga. — Eks-
port kranjskih izdelkov: krtač,
zobotrebcev itd. itd.